

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Profesní vzdělávání příslušníků Policie České republiky

Lucie Pokorná

**Bakalářská práce
2015**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie Pokorná**
Osobní číslo: **E12339**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ochrany podniku a společnosti**
Název tématu: **Profesní vzdělávání příslušníků Policie České republiky**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Bakalářská práce vystihuje důležitost a náročnost práce příslušníků Policie České republiky z hlediska profesního vzdělávání. Věnuje se jejich postavení ve společnosti, popisu a využití vzdělávacího systému tohoto bezpečnostního sboru. Cílem této práce je posoudit úroveň a možnosti vzdělávání příslušníků Policie České republiky.

Osnova:

- Rešerše odborné literatury a dalších pramenů.
- Policie České republiky.
- Profesní způsobilost příslušníků Policie České republiky.
- Vzdělávání příslušníků Policie České republiky.
- Formulace závěrů a návrh doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 30 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KOVAŘÍK, Zdeněk. Vzdělávání policistů v zahraničí. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003. 169 s. ISBN 80-7251-132-7.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky. Praha: Odbor vzdělávání a správy policejního školství, 2008.

MUŽÍK, Jaroslav. Profesní vzdělávání dospělých. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 263 s. Vzdělávání dospělých. ISBN 978-80-7357-738-4.

ŠKODA, Jindřich. Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 479 s. ISBN 978-80-7380-447-3.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zdeněk Matěja

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. října 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2015**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. října 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 6. 8. 2015

Lucie Pokorná

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Zdeňku Matějovi za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat všem dotazovaným respondentům za jejich spolupráci a v neposlední řadě také své rodině, která mě při psaní této práce podporovala.

ANOTACE

Bakalářská práce vystihuje důležitost a náročnost práce příslušníků Policie České republiky z hlediska profesního vzdělávání. Věnuje se jejich postavení ve společnosti, popisu a využití vzdělávacího systému tohoto bezpečnostního sboru. Cílem této práce je posoudit úroveň a možnosti vzdělávání příslušníků Policie České republiky.

KLÍČOVÁ SLOVA

Celoživotní vzdělávání, Ministerstvo vnitra ČR, policejní školy, Policie České republiky, příslušník policie, reforma policie, zákon o policii.

TITLE

Career education of Czech police officers.

ANNOTATION

Bachelor thesis describes the importance and complexity of work by police officers of the Czech Republic in terms of career education. It applies to their position in society, describe and application of the educational system of this security force. The aim of this work is to assess the level and educational opportunities of police officers.

KEYWORDS

Lifelong learning, Ministry of Interior, police schools, Police of the Czech republic, police officer, police Reform, police Act.

OBSAH

ÚVOD	9
1 HISTORIE POLICIE A ČETNICTVA	11
1.1 ČETNICTVO DO ROKU 1918	11
1.1.1 Vývoj, úkoly a začlenění policie.....	11
1.2 POLICIE A ČETNICTVO PO ROCE 1918	12
1.2.1 Policejní úřady po roce 1918	13
1.2.2 Německé bezpečnostní složky v Protektorátu Čechy a Morava	14
1.3 POLICEJNÍ SBORY PO ROCE 1945 AŽ DO SOUČASNOSTI	16
2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	20
2.1 VYMEZENÍ POLICIE A SOUVISEJÍCÍ LEGISLATIVA	20
2.2 ORGANIZACE A ÚTVARY POLICIE	21
2.2.1 Útvary s územní a místní působností.....	23
2.3 POLICIE JAKO SOUČÁST INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU	25
2.4 ÚKOLY A ČINNOSTI POLICIE	26
2.4.1 Spolupráce policie	27
2.5 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE.....	28
3 PŘÍSLUŠNÍCI POLICIE	31
3.1 PODMÍNKY K PŘIJETÍ DO SLUŽEBNÍHO POMĚRU	31
3.1.1 Zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost příslušníka	32
3.1.2 Přijímací řízení k policii.....	32
3.2 OPRÁVNĚNÍ A ZÁKLADNÍ POVINNOSTI PŘÍSLUŠNÍKA	34
3.2.1 Oprávnění	34
3.2.2 Základní povinnosti	35
3.3 ETICKÝ KODEX.....	36
4 VZDĚLÁVÁNÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE	38
4.1 ZÁKLADNÍ POJMY V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH	38
4.2 POLICEJNÍ ŠKOLY	39
4.2.1 Policejní akademie České republiky v Praze.....	40
4.2.2 Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze	41
4.2.3 Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra pro kriminální policii v Pardubicích.....	41
4.2.4 Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově	42
4.3 REFORMA POLICIE V OBLASTI POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	42
4.3.1 Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie	44
4.3.2 Přínosy reformy ve vzdělávání	45
4.4 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ POLICISTŮ	46
5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	49
5.1 PŘEDMĚT A CÍL VÝZKUMU	49
5.2 INTERPRETACE DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	50
5.3 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT	60
ZÁVĚR.....	62
POUŽITÁ LITERATURA.....	65
SEZNAM PŘÍLOH	68

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Hodnostní označení příslušníků policie.....	33
--	----

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Organizační struktura Policie České republiky	22
Obrázek 2: Pohlaví dotazovaných	50
Obrázek 3: Věk dotazovaných.....	51
Obrázek 4: Doba trvání služebního poměru.....	52
Obrázek 5: Dosažené vzdělání při nástupu k policii.....	53
Obrázek 6: Současné vzdělání dotazovaných.....	54
Obrázek 7: Policisté a možnost jejich dalšího studia.....	55
Obrázek 8: Konkrétní možnosti dalšího studia dotazovaných	56
Obrázek 9: Informovanost respondentů o možnostech dalšího vzdělávání	57
Obrázek 10: Informovanost respondentů o zdrojích informací dalšího vzdělávání.....	58
Obrázek 11: Přehled absolvování vzdělávacích kurzů u dotazovaných	59

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
Kodex	Etický kodex Policie České republiky
Koncepce	Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
OBVPV	Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání
PA ČR	Policejní akademie České republiky
policie	Policie České republiky
Reforma	Reforma Policie České republiky
Schengen	Schengenský prostor
SIS	Schengenský informační systém
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
SPŠ MV	Střední policejní škola ministerstva vnitra
VPŠ KP	Vyšší policejní škola kriminální policie
VPŠ MV	Vyšší policejní škola ministerstva vnitra
ZOP	Základní odborná příprava
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Učení je v dnešní době důležité nejen pro mladistvé, ale čím dál více i pro již školou nepovinné zaměstnance různých institucí a firem. Žijeme v době neustálých změn a v reakci na to se stalo celoživotní vzdělávání nedílnou součástí lidí mnoha profesí. Profesní vzdělávání je velmi významnou oblastí, jíž je věnována v každé firmě značná pozornost. Vzdělání zaměstnanců totiž značně přispívá zejména k lepším výsledkům a celkové prosperitě každé firmy. V současné době je u nás velmi rozmanitá nabídka různých seminářů, školení, kurzů apod. pro potřeby vzdělávání dospělých. Vysoké školy samozřejmě také nabízí různé studijní obory a programy v distanční neboli dálkové formě, což je vhodné právě pro pracující. Důležitosti celoživotního vzdělávání si je vědoma i Policie České republiky (dále jen policie), která po pádu komunismu vzešla z tehdejší Státní bezpečnosti. Každý příslušník policie by měl být vybaven určitými znalostmi a schopnostmi pro výkon své práce. Vzdělanost policistů je významná pro zvyšování prestiže tohoto celého bezpečnostního sboru a samozřejmě také pro jednotlivé policisty. Náš stát proto zřizuje několik středních, vyšších odborných a vysokých škol právě s policejním zaměřením. Policisté mají také možnost absolvovat některý z mnoha dostupných kurzů s různým zaměřením.

Policie je jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému (dále jen IZS) a denně řeší společně s dalšími složkami IZS mnoho mimořádných událostí (dále jen MU). Proto je důležité, aby u členů tohoto bezpečnostního sboru byla zajištěna dostatečná úroveň vzdělání a možnosti pro další vzdělávání.

Při realizaci této bakalářské práce bude čerpáno jak z odborné literatury, souvisejících zákonů a internetových zdrojů, tak v praktické části také ze získaných poznatků od dotazovaných respondentů. První kapitola bude věnována historii policie, a to od samého počátku vzniku prvních bezpečnostních sborů až po současnou policii jak ji známe. V další kapitole bude popsána současná policie. Především základní vymezení policie, související legislativa, organizace, úkoly a činnosti policie a také popis policie jako součást IZS. Součástí této kapitoly bude rovněž spolupráce a mezinárodní spolupráce policie s ostatními institucemi. Třetí kapitola bude věnována samotným příslušníkům policie. S těmi souvisí podmínky pro přijetí do služebního poměru, samotné přijímací řízení k policii, anebo také jejich zdravotní, fyzická a osobnostní způsobilost. Dále zde budou zmíněny povinnosti a oprávnění každého příslušníka, systém služebního hodnocení a také etický kodex policistů. Ve čtvrté kapitole bude popsáno samotné vzdělávání příslušníků policie. Nejdříve zde budou uvedeny některé základní pojmy, které souvisí se vzděláváním. Dále vyjmenovány a popsány

jednotlivé policejní školy v České republice, poté reforma policie ČR (dále jen reforma) v oblasti vzdělávání, přínosy této reformy nebo některá základní stanoviska vycházející z Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie (dále jen Koncepce). Součástí této kapitoly je rovněž mezinárodní spolupráce policie ve vzdělávání. Poslední kapitolou této práce je praktická část, ve které bude zjišťována od dotazovaných příslušníků jejich úroveň vzdělání, informovanost o možnostech dalšího vzdělávání a také jak celkově hodnotí současný systém policejního vzdělávání. Pro toto zjišťování bude využita forma dotazníků.

Cílem této bakalářské práce je charakterizovat a popsat policii, ale především nastínit možnosti dalšího vzdělávání příslušníků policie a také jejich využití. Dále pak zjistit, jak hodnotí současný vzdělávací systém policie sami dotazovaní příslušníci.

1 HISTORIE POLICIE A ČETNICTVA

1.1 Četnictvo do roku 1918

Označení bezpečnostních sborů

Území našeho státu patřilo do roku 1918 do rakouské části habsburské monarchie, což samozřejmě ovlivnilo i vývoj organizace bezpečnostní služby na našem území. Po revolučních událostech v letech 1848-1849 se stát snažil systematicky řešit otázky týkající se bezpečnostní služby. Proto po těchto událostech došlo ke změně právní úpravy činnosti státních policejních úřadů, zavedení četnictva po lombardském vzoru a o několik let později byla také zavedena samospráva, v jejímž rámci mohla působit tzv. komunální policie.[6]

Bezpečnostní složky byly a jsou pojmenovávány různými názvy. Ve světě je asi nejčastějším označením „policie“. Výraz policie má kořeny v řeckém slově *polis*, což znamená obec či město, v přeneseném slova smyslu stát. Název žendarmerie či žandarmerie, který byl užíván například na Slovensku nebo v Rusku, má svůj původ ve francouzském *gens d'armes*, což lze přeložit jako ozbrojenci. Tento výraz byl však vzápětí zúžen na specializované bezpečnostní jednotky. V českém prostředí se pro bezpečnostní jednotky ujal spíše výraz četnictvo. Slovo četník je jihoslovanského původu a v dřívějších dobách bývalo užíváno pro označení lupiče nebo bandity, a to podle toho, že se často seskupovali do tzv. čet. Teprve později se začalo používat naopak pro příslušníky oddílu, kteří bojovali s banditismem.[6]

1.1.1 Vývoj, úkoly a začlenění policie

Na samém počátku tohoto století doc. Robert Maršan charakterizoval policii takto: „Policie jest zvláštním způsobem činnosti správní, jaksi negativní stránkou její, neméně ovšem důležitou než činnost pozitivní, neboť bezpečnost a ochrana práv garancí moci veřejné jsou nezbytnou podmínkou hospodářského rozvoje i kultury. Doby, kdy svépomoc nastoupí na místo moci veřejné, jsou dobami rozvratu a úpadku a první starostí upevňující se moci státní bývá, uvést v zemi pořádek; neexistuje také jediné společnosti státní, v níž by přiměřeným způsobem o zaručení bezpečnosti nebylo postaráno.“ Ve 30. letech 20. století formuloval profesor Jiří Hoetzel poslání policie následovně: „Její úkolem jest chrániti preventivně neb represivně určité právní statky, ať úkony nevrchnostenskými (např. pozorováním, varováním, poučováním), neb úředními zákazy a příkazy. Její úkol je v podstatě konservující: slouží jen k udržení dosavadních statků, nikoli k tvoření statků nových; nemá působnosti tvůrčí.“

Trvalo mnoho staletí, než se vyvinuly moderní bezpečnostní složky. Za pravlast moderního četnictva může být považována Francie. Právě tam původní francouzské četnictvo z počátku 17. století bylo určeno k ochraně krále a udrželo se v elitních vojscích královského dvora téměř do počátku Francouzské revoluce. Moderní policejní sbory v této době představovaly důležitou součást každé státní správy nezávisle na typu politického zařízení. Jejich působnost byla podle zvyklostí jednotlivých států zcela odlišná. Mimo obecných bezpečnostních funkcí, které byly typické pro všechny policejní sbory, to byly i například různé správní úkoly.[11]

Organizačně byla policie v této době začleněna do resortu různých ministerstev. Většinou šlo o ministerstvo vnitra, někdy však také o samostatná policejní i bezpečnostní ministerstva. Složky četnického typu bývaly často zařazovány pod různá ministerstva vojenství, a to především kvůli svému vojenskému charakteru. Výjimečně byly policejní složky zařazovány také pod ministerstva spravedlnosti. Častěji se však prosazovala tendence po důsledném oddělení výkonné správy od justice. Z těchto důvodů byla policie zpravidla oddělena od vězeňské stráže. Tak tomu ale nebylo vždy a všude. Jako příklad lze uvést naše tzv. Nápravná zařízení, která byla do roku 1969 součástí SNB. Jako zcela výjimečný případ spíše funkčního než organizačního charakteru bylo černoorské četnictvo před I. světovou válkou, které muselo vykonávat i tresty smrti zastřelením. Nepolicejní represivní složky bývaly zpravidla součástí svých resortních ministerstev – například finanční nebo celní stráže ministerstva financí, ozbrojené železniční stráže ministerstev dopravy a podobně.[11]

1.2 Policie a četnictvo po roce 1918

Vznik, vývoj a organizace četnictva

Četnictvo bylo strážním sborem, který podléhal vojenským trestním zákonům a soudům. Ve výkonu bezpečnostní služby bylo četnictvo podřízeno politickým úřadům. Avšak po stránce výcviku, vyučování, kázně, kontroly služby a ve věcech správních bylo podřízeno četnickým důstojníkům. V obou těchto směrech podléhalo ministerstvu vnitra. V každé zemi bylo zřízeno zemské četnické velitelství v sídle zemského úřadu. Zemské velitelství bylo děleno na jednotlivá četnická oddělení, ta pak ještě na dvě a více okresní četnická velitelství a na četnické stanice ve městech a větších obcích. Tato organizace četnictva byla poté v letech 1919 – 1920 zavedena také na území Slovenska a Podkarpatské Rusi.[6]

Členové sboru byli rozděleni na mužstvo a na důstojníky. Četníci u mužstva byli gážisté mimo hodnostní třídy a důstojníkům se zase říkalo gážisté. Gážisté mimo hodnostní třídy měli za úkol chránit bezpečnost osob, majetku, zjednávat klid a pořádek při obecném ohrožení i

výtržnostech. Dále konali hlídky, zatýkali stíhané osoby a také prováděli další úkoly podle platných zákonů a nařízení. Funkci velitele stanice zastávali zpravidla vrchní strážmistři.

Četniční důstojníci zodpovídali za výkon služby, výcvik, vyučování a také za kázeň podřízených četníků. Výkonní důstojníci byli ve většině případů okresními veliteli a učiteli v četnických školách. Správní důstojníci pak byli veliteli oddělení, dalšími vyššími veliteli a rovněž učiteli. V čele stál generální velitel četnictva, který četnictvu vojensky velel, zodpovídal za udržení kázně a jenž byl podřízen ministerstvu vnitra. Co se týče místní působnosti, udržovalo veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost na celém našem území četnictvo. Jedinou výjimkou byla statutární města, kde byly zřízeny státní policejní úřady. Na území spravovaném četnictvem, mohli pečovat o bezpečnost osob a majetku členové komunální policie, a to v rámci samostatné působnosti jednotlivých obcí.[6]

1.2.1 Policejní úřady po roce 1918

V čele policejních úřadů stáli úředníci většinou s právnickým vzděláním, tzv. policejní ředitelé nebo správci policejních komisařství. Těmto přednostům úřadů byl podřízený potřebný úřednický, kancelářský a zřízenecký personál. Dále pak sbory neuniformované stráže bezpečnosti (SUNB) a v Praze sbor uniformované stráže bezpečnosti (SUSB). Státní policejní úřady byly rovny okresním úřadům. Policejní ředitelství byla podřízena zemskému prezidentovi a policejní komisařství pak příslušnému okresnímu hejtmanovi. Všechny tyto úřady podléhaly Ministerstvu vnitra. Rozsah působnosti pro jednotlivé úřady byl stanoven jejich vyhláškami. Místní působnost se vztahovala na obec, jenž byla sídlem úřadu a také na některé obce, které byly v nejbližším okolí.[10]

Státní policejní úřady vykonávaly několik funkcí. Byla to například péče o zachování veřejné bezpečnosti, pořádku a pokoje. Dále pak spolkové záležitosti, tiskové a shromažďovací záležitosti, evidenci obyvatelstva, péči o bezpečnost osob a majetku, dopravní službu, zbrojní záležitosti, povolování veřejných produkcí, dohled nad divadly, hostinci a veřejnými místnostmi nebo mravnostní a čelední záležitosti.

Státní policie byla rozčleněna na policejní ředitelství v Praze a v Brně, policejní komisařství v Plzni a Moravské Ostravě a na pohraniční policejní komisařství Podmokly (dnešní součást Děčína), Cheb a Bohumín.[10]

Policejní ředitelství v Praze

Policejní ředitelství v Praze bylo největším policejním úřadem a pouze toto ředitelství disponovalo uniformovanou policií. V ostatních místech vykonávali bezpečnostní službu členové obecních policejních sborů. V roce 1926 mělo toto ředitelství osmnáct oddělení, z nichž nejdůležitější z hlediska kriminální služby bylo oddělení pro veřejnou bezpečnost. Jeho působnost byla v některých oborech rozšířena na celé území státu. V roce 1928 bylo v tomto oddělení 2272 mužů uniformované stráže a stav příslušníků neuniformované stráže byl zvýšen na 113 mužů.[10]

Policejní ředitelství v Brně

Policejní ředitelství v Brně patřilo mezi důležité řídicí policejní orgány již před rokem 1918. Bylo převzato novou republikou, ale došlo zde k výrazným změnám. Zatímco v dobách bývalé monarchie výkonné bezpečnostní služby obstarávala převážně městská policie, nyní byl výkon policie v Brně zestátněn. S platností od 1. 10. 1922 bylo zřízeno jednotné státní policejní ředitelství pro zemské hlavní město Brno a okolí, které mělo okresní krajská komisařství v Králově Poli a Husovicích a také se dvěma policejními expoziturami.[10]

1.2.2 Německé bezpečnostní složky v Protektorátu Čechy a Morava

Na území tehdejšího Protektorátu Čechy a Morava působily německé bezpečnostní složky z resortu Orpo (Ordnungspolizei) a Sipo Sicherheitspolizei). Vedle běžných bezpečnostních sil, které již působily v předválečném období, zde byly i další složky, které byly účelově vytvářeny pro potřeby války. Říšský protektor a v součinnosti s ním také šéf německé policie byli výslovně zmocněni činit v protektorátu v případě potřeby i policejní opatření, která přesahovala běžné hranice všeobecně stanovených norem. Nejvyšším policejním činitelem německého policejního aparátu v protektorátu byl K. H. Frank. Byl to vyšší vůdce SS (Schutz-Staffel) a policie a podléhaly mu veškeré bezpečnostní složky a jednotky SS, nacházející se v protektorátu.[9]

Pořádková policie

Pořádková policie v protektorátu se dělila na dvě skupiny, a to na policejní jednotky a samostatnou uniformovanou službu. Policejními jednotkami byly tzv. policejní pluky. Každý z těchto pluků se skládal ze 4 praporů. Pluk č. 1 byl určený pro Čechy a jeho jednotlivé prapory se nacházely v Praze, Klatovech, Kolíně a táboře. Pluk č. 2 pro Moravu byl dislokován v Brně, Holešově, Jihlavě a Moravské Ostravě. Samostatné uniformované služby představovaly četnické oddíly u vrchních zemských radů, strážní oddíly na cvičištích a další

jednotky jako např. popravčí čety). Jejich úkoly závisely na účelu, ke kterému byly zřízeny nebo kterému úřadu byly dány k dispozici.[9]

Bezpečnostní policie

K zajištění bezpečnosti na nově okupovaných územích sloužily bezpečnostní složky Sipo a Sicherheitsdienstes (dále jen SD). Jedním z úkolů těchto složek bylo vytváření operačních skupin. Ty se dělily na operační oddíly, které mohly mít ještě pobočky. Úkolem operačních skupin bylo zadržování osob zadržování osob, jenž byly považovány za nepřítel Říše. Což byli například němečtí emigranti nebo třeba domácí antifašisté. Činnost operačních skupin v protektorátu trvala do 5. května 1939, kdy byly nahrazeny stálým německým bezpečnostním aparátem.

Po vzniku protektorátu byla zachována stejná struktura bezpečnostních složek jako v předchozím období. Stále zde existovalo četnictvo, státní policie a obecní policie. Změna byla provedena v roce 1944, kdy všechny tyto jmenované složky byly inkorporovány do jediné, která se označovala jako protektorátní policie.[9]

Státní policie

Systém policejních úřadů zůstal zachován. Vymizely logicky pouze ty, které ležely v oblasti Sudet. V Čechách se nacházela 4 policejní ředitelství, a to v Praze, Českých Budějovicích, Hradci Králové a Plzni. Dále 3 policejní úřady, které byly v Domažlicích, Kladně a Náchodě. Na Moravě byla 3 policejní ředitelství (Brno, Moravská Ostrava a Olomouc) a jeden policejní úřad v Jihlavě. Později byly zřízeny ještě 2 úřady (Moravská Nová Ves a Jemnice). Všechny tyto úřady vykonávaly funkce správní policie a policie pořádkové a kriminální. V čele policejních úřadů stáli jako přednostové úředníci právní služby s odlišnou titulaturou. V Praze na pražském policejním ředitelství byl policejní prezident, u ostatních policejních ředitelství to byli policejní ředitelé a u policejních úřadů tzv. policejní správce.

Na úrovni státní policie existovala, stejně jako v předchozím období, uniformovaná a neuniformovaná policie.[9]

Četnictvo

V čele protektorátního četnictva stál generální velitel četnictva, který byl ale kvůli reformám zaměřeným na připodobnění německé struktury, jmenován také generálním velitelem uniformované policejní stráže. Nad tou vykonával dozor, co se týkalo kázně, výcviku a školení. Protektorátní území zabíralo neúplný prostor dvou bývalých československých zemských velitelství, která také zůstala zachována. Tato zemská velitelství

sídlila i nadále v Brně a Praze. V rámci zemských velitelství byla i nadále četnická oddělení, okresní četnická velitelství a jednotlivé četnické stanice. Také zůstalo zachováno až do roku 1942 Ústřední četnické pátrací oddělení v Praze, četnické pátrací stanice, četnické pohotovostní oddíly a také četnické silniční kontrolní stanice.[9]

Obecní policie

Obecní policie v prvních letech protektorátu fungovala obdobně jako před jeho vznikem. Například vláda byla i nadále oprávněna určovat podmínky pro ustanovení členem obecní stráže. Avšak platné ustanovení bylo možné pouze se souhlasem politického úřadu, který byl bezprostředně nadřízen obci. Politické a vládní policejní úřady mohly ve specifických případech přibírat pro výkon bezpečnostní služby také členy obecní stráže bezpečnosti apod.

Uniformovaná obecní výkonná policie měla v Čechách svá velitelství ve 27 městech. Obecní požární policie pak v 6 městech, a to v Českých Budějovicích, Hradci Králové, Kladně, Kolíně, Pardubicích a Plzni. Postavení těchto policejních sborů bylo v roce 1942 upraveno, když došlo ke změně jejich označení, a to na obecní výkonnou policii.[9]

1.3 Policejní sbory po roce 1945 až do současnosti

V roce 1945 se stal základem nové státoporné činnosti v osvobozeném československém státě Košický vládní program, který byl přijat dne 5. dubna 1945 první československou vládou Národní fronty Čechů a Slováků v Košicích. Dne 2. dubna 1945 vydal tehdejší prezident ústavní dekret č. 1/1945 o nové organizaci vlády a ministerstev v době přechodné, v němž bylo v čele státní správy vedle jiných ministerstev uvedeno i ministerstvo vnitra. Úkolem ministerstva vnitra bylo zejména řízení národních výborů a výkon bezpečnostních úkolů, které vyplývají z Košického vládního programu. A tím byly vymezeny hlavní úkoly a náplně práce v oblasti bezpečnosti.

Poté 17. dubna téhož roku schválila vláda hlavní zásady výstavby nového bezpečnostního aparátu. Směr nového bezpečnostního sboru formuloval ministr vnitra v několika konkrétních bodech. Zejména nařídil, aby se zachovalo již existující četnictvo a policie, poněvadž tyto útvary nebylo prozatím možné nahradit novými vycvičenými orgány. Dále usiloval o urychlené začlenění mladých a vhodných lidí do bezpečnostní služby, anebo také o vytvoření zvláštní pohotovostní jednotky jako zálohy pro pohraničí.[6]

V Čechách a na Moravě v této době existovaly již tři druhy bezpečnostních složek. A to tzv. revoluční oddíly, na závodech tzv. Závodní milice a pak policejní a četnický aparát. Právě z těchto třech složek byli vybíráni příslušníci pro nově vznikající Sbor národní bezpečnosti

(dále jen SNB). V řízení SNB se uplatňovala zásada dvojí podřízenosti. A to jak nově vzniklým národním výborům v otázkách zaměřených na bezpečnostní službu, tak velitelům v otázkách odborných, výcviku, správních a kázeňských. Tato dvojí podřízenost vyplývala z požadavku, že nový bezpečnostní aparát bude budován jako tzv. orgán lidu. Obnovená republika rychle zavádějící nové orgány státní a veřejné správy a také národní výbory, začala zajišťovat ve státě vnitřní bezpečnost způsobem, který odpovídal vládnímu programu (Košický vládní program). V červnu roce 1945 byla vyhlášena nová organizace Sboru národní bezpečnosti, která měla za úkol odstranit odlišný vývoj v jednotlivých částech republiky. K říjnu téhož roku měl celý bezpečnostní aparát 34 396 příslušníků. V tom samém měsíci byly vytvořeny tzv. zemské odbory bezpečnosti (dále jen ZOB), které působily při zemských národních výborech v Praze a Brně a exozitura brněnského ZOB v Ostravě. Ty měly za úkol organizovat a řídit všechny složky vnitřní národní bezpečnosti v Čechách. Jejich organizaci tvořily čtyři oddělení:

- ZOB I – vnitro
- ZOB II – zpravodajský úsek
- ZOB III – právní a správní úsek
- ZOB IV – dopravní úsek

Jednotlivé složky bezpečnosti byly pořádková služba, kriminální služba, zcela nová zpravodajská služba ZOB III, Státní bezpečnost a pohotovostní pluk 1 NB. Pohotovostní pluk 1 NB byl vytvořen v létě roku 1945 především kvůli činnosti nacistických teroristických skupin „wehrwolf“ (vlkodlaci), což byly oddíly sestavené většinou z bývalých příslušníků SS.[6]

Důležité organizační změny, které se týkaly československé bezpečnosti, proběhly na počátku padesátých let. Došlo k rozdělení původního ministerstva vnitra. Nově vzniklé ministerstvo národní bezpečnosti se stalo ústředním řídicím orgánem pro SNB a ministerstvo vnitra mělo na starosti vnitřní správu, včetně NV. Výkonnými orgány ministerstva národní bezpečnosti se stala Velitelství Státní bezpečnosti a Velitelství Veřejné bezpečnosti (dále jen VB). Na podzim roku 1953 došlo ke zrušení ministerstva národní bezpečnosti a všechny jeho úkoly spadaly pod ministerstvo vnitra.[6]

Na přelomu 50. a 60. let minulého století bylo nově vytvořeno 10 krajů se 108 okresy a hlaví město Praha s 10 obvody. Pro každý tento byla utvořena krajská správa MV a u každé z nich ještě správa VB. Na jednotlivých okresech byla vytvořena okresní oddělení MV,

v jejichž rámci pracovala oddělení VB. Tato nová organizace vešla v platnost 1. dubna 1960. V roce 1966 byly krajské správy MV a okresní oddělení MV zrušeny. Byly zřízeny krajské správy SNB a okresní oddělení VB. Další zásadní změna proběhla v letech 1968 až 1969, kdy se změnilo postavení a systém SNB, jelikož došlo ke vzniku československé federace. Otázky vnitřního pořádku a bezpečnosti státu byly ve společné působnosti Československé socialistické republiky a obou republik a byly tak svěřeny federálnímu ministerstvu vnitra a ministerstvům obou republik. Rozhodnutím vlády byly roku 1974 zřízeny pohotovostní útvary VB. Vývoj organizace a činnosti SNB byl ukončen revolučními změnami ve státě a společnosti, které začaly 17. listopadu 1989. Právě po listopadovém období byla v rámci resortu MV ČR provedena řada organizačních změn, které se významně dotýkaly všech útvarů a služeb.[6]

Vznik Policie České republiky

Dne 21. června 1991 schválila Česká národní rada zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky a na jeho základ dne 15. července 1991 vznikla Policie České republiky. Policie vznikla z českých složek SNB a stala se tak všeobecným bezpečnostním sborem České republiky. Na Slovensku plnil obdobné úkoly jako policie u nás tzv. Policejní sbor Slovenské republiky. Kromě těchto dvou sborů fungovaly v Československu ještě federální bezpečnostní složky, z kterých byl nejdůležitějším Sbor národní bezpečnosti, který se vznikem policie v roce 1991 stal sborem výlučně federálním. Dnem 27. srpna 1991 se tento sbor přeměnil na Federální policejní sbor. O policejní úkoly se tak v Československu dělily právě tyto tři sbory. Policie byla podřízena Ministerstvu vnitra ČR a vrcholným útvarem vzniklým z dosavadního Hlavního velitelství Veřejné bezpečnosti ČR, bylo Policejní ředitelství v čele s policejním ředitelem, který byl podřízený českému ministru vnitra. Při svém vzniku policie disponovala správní službou, službou pořádkové policie, službou dopravní policie, službou kriminální policie, službou ochrany ekonomických zájmů, službou ochrany ústavních činitelů, kriminalistickotechnickou a expertizní službou a vyšetřovací službou. Při rozdělení Československa dnem 1. ledna 1993 převzala policie i agendu zrušeného Federálního policejního sboru. Novými službami převzatými od federální policie se stala letecká služba, služba rychlého nasazení a služba cizinecké a pohraniční policie. Významný dopad na strukturu policie měla rozsáhlá novelizace trestního řádu, v jejímž důsledku došlo od 1. ledna 2002 ke sloučení kriminální, protikorupční a vyšetřovací služby do služby kriminální policie a vyšetřování. Se vstupem do Schengenského prostoru v roce 2007 byla téměř odbourána ochrana pozemních hranic, a tak došlo k transformaci služby cizinecké a pohraniční policie na službu cizinecké policie.[3]

Dnem 1. ledna 2009 nabyl účinnosti nový zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který završil reformu policie a přinesl určité změny v postavení jejích součástí. Správy krajů byly nahrazeny krajskými ředitelstvími, jejichž územní obvody byly nově vymezeny obvody jednoho, dvou či tří samosprávných krajů při zachování počtu osmi útvarů. Okresní ředitelství byla zrušena a začleněna do krajských ředitelství. Přibyla pyrotechnická služba a služba pro zbraně a bezpečnostní materiál. Naopak služba železniční policie byla zrušena a v letech 1998 a 2006 splynula se složkami pořádkové policie. Od ledna 2010 má policie čtrnáct krajských ředitelství, tzn. pro každý správní kraj jedno.[3]

2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

2.1 Vymezení policie a související legislativa

Policie je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který je zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Úkolem policie je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní také úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky. Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra (dále jen MV).[19]

S policií souvisí hned několik důležitých zákonů. V Ústavním zákoně č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky je psáno, že „*Bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby*“. Dalším důležitým zákonem týkajícím se policie, je Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, který vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví jeho složky a jejich působnost. Pro účely tohoto zákona se rozumí: „*integrovaným záchranným systémem koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací*“. Dále jsou v tomto zákoně vymezeny složky integrovaného záchranného systému, jimiž jsou Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen HZS), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS) a Policie České republiky. S policií také úzce souvisí Trestní zákoník č. 40/2009 Sb., který je základním předpisem trestního práva hmotného. Stanovuje, které chování je trestné a jak za něj bude poté pachatel potrestán. Dále Trestní zákoník upravuje postup soudů a dalších orgánů činných v trestním řízení, tedy policie a státního zastupitelství.

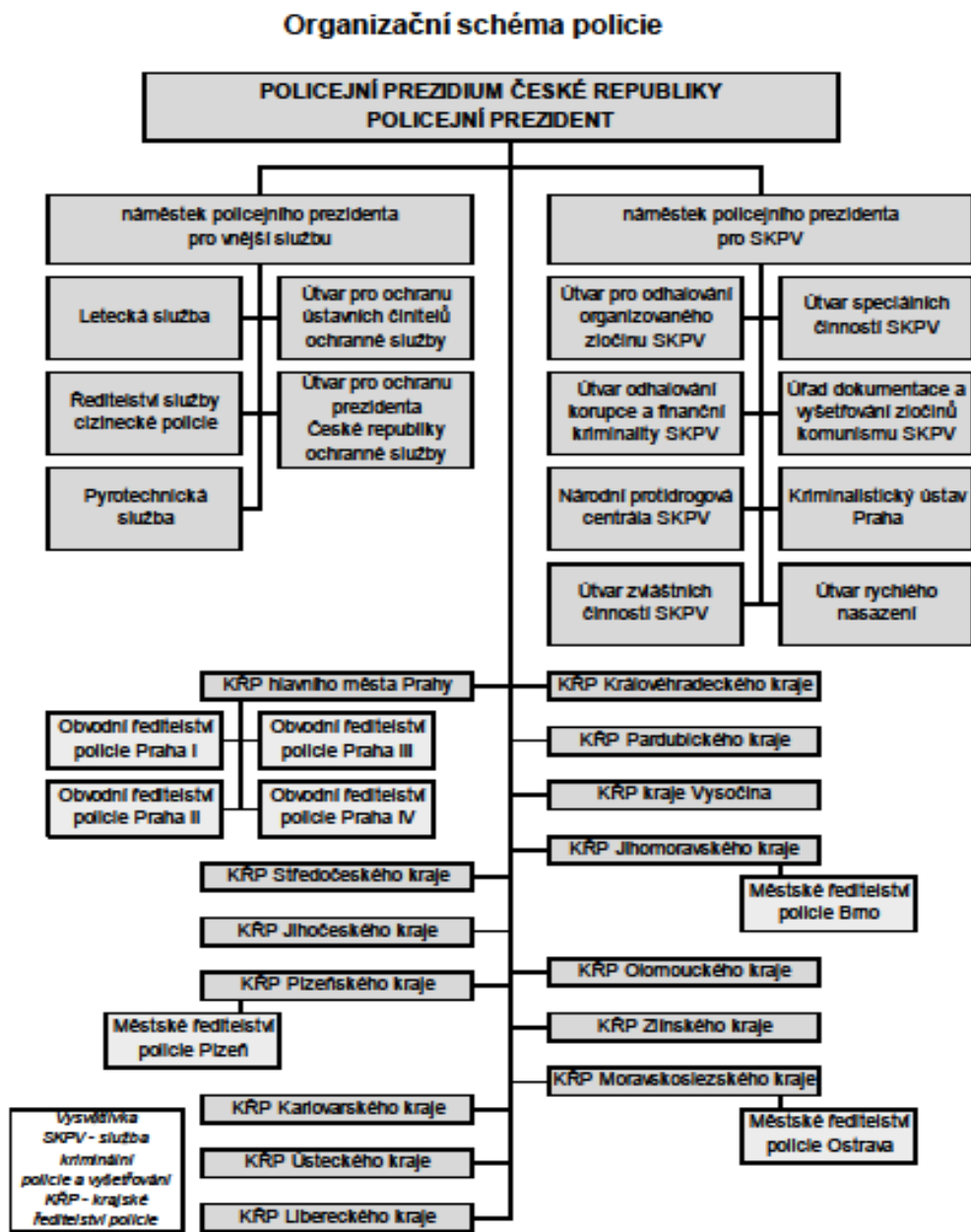
Hlavním právním předpisem upravujícím činnost policie, je Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Tento zákon upravuje postavení a činnost policie, její organizaci, základní povinnosti a oprávnění policie a další věci, které se policie týkají. Tento zákon vzešel z dřívějšího zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, který roku 1991 schválila Česká národní rada.

2.2 Organizace a útvary policie

Policie je tvořena policejním prezidiem, celostátně působícími útvary, jednotlivými krajskými ředitelstvími a útvary zřízenými v rámci těchto regionálních ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Územní obvody těchto ředitelství se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky. Policejní prezidium především určuje cíle rozvoje policie, řeší koncepci její organizace a řízení a také stanoví úkoly jednotlivých služeb. Rovněž také analyzuje a kontroluje činnost policie, vytváří policejním útvarům podmínky pro plnění jejich úkolů a koordinuje jejich činnost při plnění úkolů, které přesahují jejich územní nebo věcnou působnost.[28]

Krajská ředitelství jsou útvary, které mají územně vymezenou působnost. Slouží veřejnosti na vymezeném území, představují samostatné organizační složky státu a při plnění úkolů policie samostatně hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu. V rámci těchto krajských ředitelství mohou ještě působit další územní útvary, které jim jsou podřízeny a jež zřizuje policejní prezident na návrh krajského ředitele. Útvary s celostátní působností plní specifické úkoly na celém území našeho státu.[28]

Obrázek 1: Organizační struktura Policie České republiky

Zdroj: [20]

Útvary policie s celostátní působností

Výše zmiňované útvary s působností na celém území České republiky jsou:

- Kriminalistický ústav Praha
- Letecká služba
- Národní protidrogová centrála, která náleží do služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV)

- Pyrotechnická služba
- Ředitelství služby cizinecké policie
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV
- Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV
- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR
- Útvar pro ochranu ústavních činitelů
- Útvar rychlého nasazení
- Útvar speciálních činností SKPV
- Útvar zvláštních činností SKPV

2.2.1 Útvary s územní a místní působností

Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie představuje základní pilíř policie. Co se týče počtu policistů, je službou nejpočetnější, a co se týče obsahu činností, službou nejuniverzálnější. Policisté pořádkové služby ve městech a obcích chrání bezpečnost osob a majetku, chrání veřejný pořádek, plní úkoly v trestním, přestupkovém i správním řízení. Dohlíží také na bezpečnost a plynulost silničního provozu a na bezpečnou dopravu osob a přepravu zásilek po železnici. K přímému kontaktu pořádkové policie s veřejností slouží jednotlivá obvodní oddělení na území celé České republiky a místních oddělení na území hlavního města Prahy. Na těchto odděleních policisté vykonávají nepřetržitou dozorcí službu. Přijímají oznámení, žádosti a další podněty od veřejnosti. Nejviditelnější činností pořádkové policie je obchůzková služba a hlídková služba. Policisté ji vykonávají v okrscích jim svěřených nebo na určených úsecích a stanovištích. Při výkonu této služby předcházejí a zabraňují přestupkům a trestným činům, ty odhalují a zakročují proti jejich pachatelům. V přestupkovém a trestním řízení se příslušníci pořádkové policie zaměřují především na drobnou majetkovou kriminalitu a další delikty, které patří mezi nejrozšířenější a širokou veřejnost nejvíce obtěžují. Součástí služby pořádkové policie jsou také tzv. pořádkové, zásahové a pohotovostní jednotky, které plní specifické úkoly při ochraně bezpečnosti osob a majetku a spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a provádějí bezprostřední opatření k jeho obnově, pokud byl závažným způsobem narušen.[28]

Príslušníci pořádkové policie vykonávají službu nejen v obvodních a místních oddělení, ale také ve specializovaných součástech policie, jakými jsou poříční a železniční oddělení. Policisté sloužící v poříčních odděleních zajišťují ochranu bezpečnosti osob a majetku a chrání veřejný pořádek na důležitých vodních plochách a vodních tocích. Železniční oddělení jsou zřízena ve významných železničních stanicích a plní podobné úkoly jako ostatní oddělení pořádkové policie, nicméně se zaměřením na dopravu cestujících a přepravu nákladů po železnici. V řadách policie také slouží výkonní policejní potápěči. Tito specialisté provádějí zvláště náročnou potápěčskou práci, které souvisejí především s hlubkovým potápěním. Další policejní potápěči jsou zařazeni v poříčních odděleních, v zásahových jednotkách a ve službě rychlého nasazení. Ti například pátrají pod vodou po obětech trestných činů, vlastní neopatrnosti apod.[28]

Pod ředitelství služby pořádkové policie České republiky patří také Odbor služební kynologie a hipologie. Tento odbor zabezpečuje odbornou přípravu psů se služebními psy a také policistů – jezdců se služebními koňmi ve výcvikových střediscích. Je také garantem všech kynologických a hipologických vzdělávacích kurzů a řídí chov psů u policie.[17]

Většina psů se cvičí k hlídkové službě a k pátrání po osobách a věcech. Část z nich se specializuje například na vyhledávání drog, zbraní, střeliva nebo výbušnin a také na vyhledávání osob ukrytých v dopravních prostředcích nebo na vyhledávání lidských ostatků. Služební psi však nepomáhají pouze pořádkovým policistům. Své služby poskytují také příslušníkům cizinecké policie, ochranné služby, policejním pyrotechnikům a též kriminalistům.[28]

Policisté na koních, tzv. jízdni policie, vykonávají hlídkovou službu na těžko přístupných a ekologicky citlivých lokalitách. Osvědčují se např. při pátracích akcích nebo při ochraně veřejného pořádku. Velmi často jsou také nasazováni do zákroků pod jednotným velením při demonstracích nebo při některých sportovních či jiných kulturních akcích, kde hrozí riziko hromadných výtržností.[28]

Služba dopravní policie

Další důležitou součástí policie je služba dopravní policie, která je řízena Ředitelstvím služby dopravní policie Policejního prezidenta České republiky, které metodicky řídí nižší stupně dopravních inspektorátů na krajské a okresní úrovni. Služba dopravní policie především dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu. Dále šetří dopravní nehody a také projednává přestupky v blokovém řízení a ve správním řízení v oblastech svěřené jí

zákonem. Takový dohled spočívá především v řízení provozu na pozemních komunikacích, kontrolu dodržování pravidel silničního provozu a dodržování povinností jeho účastníků. Hlídky dopravní policie také dohlíží na technický stav vozidel, tyto kontroly provádí přímo v terénu. Výkon služby také zaměřují třeba na speciální kontroly dodržování zákazu požívání alkoholických nápojů a drog řidiči nebo dodržování stanovené rychlosti jízdy.[28]

2.3 Policie jako součást integrovaného záchranného systému

Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) je definován jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události (dále jen MU) a při provádění záchranných a likvidačních prací, v nichž spočívá těžiště jeho přípravy a činnosti. Mimo to také činnost IZS zahrnuje provádění prevence a obnovovacích prací. Vymezuje ho zákon č. 239/2000 Sb. Jeho základy však byly položeny již v roce 1993. Příprava IZS spočívá hlavně v odborné připravenosti jeho složek a stálých orgánů pro koordinaci jejich činnosti, v přijímání a vyhodnocování informací o hrozícím nebo nastalém vzniku mimořádné události, v zabezpečování varování obyvatelstva a v neposlední řadě také ve vyrozumívání dotčených orgánů a organizací. IZS v současné podobě představuje právně vymezený, otevřený systém koordinace a spolupráce jeho složek určený k přípravě na vznik MU a k provádění preventivních, záchranných, likvidačních a obnovovacích prací. Je bez pochyby jednou z nejdůležitějších součástí krizového řízení České republiky.[36]

Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky. Ostatními složkami IZS jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.[32]

Policie působí v rámci IZS při řešení krizových situací a MU a při přípravě na ně. A to zejména plněním úkolů k řešení MU a krizových situací a přípravou na ně. Policie jako základní složka IZS vykonává v místě provádění záchranných a likvidačních prací úkoly podle Zákona o policii. Policista nebo útvar policie se podílí na provádění záchranných a likvidačních prací, a to včetně letecké podpory IZS a letecké podpory v krizových situacích. A to v případech, jsou-li k tomu vycvičeni a vybaveni, je-li to nezbytné k záchraně života, zdraví a majetku nebo jsou-li k tomu určeni policejním prezidentem.[26]

Při společném zásahu složek Integrovaného záchranného systému v prostoru, kde se udála MU, policejní hlídky např. obsazují určená stanoviště, uzavírají vnější zónu zásahu a regulují vstup osob a vjezd vozidel do této zóny. Policisté přímo v místě nějakého zásahu chrání bezpečnost osob a majetku, dohlížejí také na bezpečnost silničního provozu a spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku. Podílejí se též na evidenci a případné evakuaci osob a na poskytování nezbytných informací o MU obyvatelstvu. Během záchranných a likvidačních prací v místě zásahu, využívají svých zákonných oprávnění a mohou např. zakázat vstup na určené místo nebo požadovat od právnických a fyzických osob věcnou i osobní pomoc.[28]

2.4 Úkoly a činnosti policie

Policista a zaměstnanec policie jsou při plnění úkolů policie povinni dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní. V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby došlo k odstranění ohrožení. Tuto povinnost má policista i v době mimo své služby, pokud je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob a majetku anebo jestli došlo k útoku na tyto hodnoty. Policista nemá povinnost provést úkon nebo jiné opatření v těchto případech:

a) provádí-li jiný úkon, např.:

- plní úkoly, při kterých používá operativně pátrací prostředky nebo podpůrné operativně pátrací prostředky,
- pronásleduje pachatele nějakého trestného činu,
- zakročuje pod jednotným velením,

- vykonává šifrovou nebo kurýrní službu, při které by mohlo dojít k ohrožení včasného předání šifrovaných zpráv nebo k ohrožení přepravovaných věcí,
- plní úkol, při kterém používá výbušniny nebo výbušné předměty,
- zajišťuje bezpečnost chráněných objektů, prostorů nebo osob,
- provádí výcvik a přípravu k použití operativně pátracího prostředku nebo podpůrného operativně pátracího prostředku.

b) pokud má sníženy schopnosti v důsledku jeho zdravotního stavu nebo vlivem léků a jiných látek tak, že by bylo ohroženo řádné provedení nebo dokončení úkonu či jiného opatření,

c) k provedení úkonu nebo jiného opatření nebyl odborně vyškolen nebo vycvičen a tento úkon nebo opatření takové vyškolení a vycvičení vyžaduje nebo

d) je zřejmé, že nemůže úkon nebo jiné opatření úspěšně dokončit.

Policisté a zaměstnanci policie jsou povinni dbát na to, aby v důsledku jejich postupu nevznikla žádné osobě bezdůvodná újma. Dále musí dbát na to, aby jejich rozhodnutím neprovést úkon nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma. Policisté také musí postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo také nezúčastněných osob, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem. Policista je při provádění povinen prokázat svou příslušnost k policii, a to služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být viditelné identifikační číslo. Zaměstnanec je také povinen při provádění úkonu prokázat svou příslušnost k policii průkazem zaměstnance policie s jasně viditelným identifikačním číslem.[26]

2.4.1 Spolupráce policie

Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, dále pak také s právníckými a fyzickými osobami. V rámci této spolupráce policie především upozorňuje orgány, fyzické osoby a právnícké osoby na skutečnosti, které se týkají jejich činnosti a vedou k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti.[33]

Útvar policie, který je určený policejním prezidentem, může také uzavřít písemnou dohodu s obcí nebo městskou částí hlavními města Prahy, a to za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Jednotlivá krajská

ředitelství mohou uzavřít písemnou dohodu s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Takovéto dohody obsahují například úkoly obce a útvaru policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek v obci, úkoly obce a útvaru policie při porušení veřejného pořádku v obci nebo např. podíl obce a útvaru policie na zajištění plnění těchto úkolů. Policie dále spolupracuje s ostatními právníky a fyzickými osobami, které vykonávají svou činnost v oblasti prevence kriminality, vzdělávacích aktivit na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, zmírňování následků trestných činů nebo prevence a řešení následků krizových situací a MU na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Dále pak s osobami, které pracují s pachateli trestných činů a osobami se sociálně patologickým nebo obdobným rizikovým způsobem chování.[33]

Policista je v rozsahu potřebném pro splnění konkrétního úkolu policie oprávněn požadovat od výše uvedených orgánů a osob věcnou a osobní pomoc, především potřebné podklady a informace včetně osobních údajů. Tyto orgány a osoby jsou tak povinny tuto požadovanou pomoc poskytnout. Nemusí tak učinit pouze v případě, brání-li jim v tom zákonná nebo státem uznaná povinnost mlčenlivosti nebo plnění jiné zákonné povinnosti. Fyzická osoba nemusí tuto pomoc poskytnout, pokud by tím vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osobu blízkou.[33]

2.5 Mezinárodní spolupráce

Policejní spolupráce v rámci Evropské unie byla poprvé institucionalizována Smlouvou o Evropské unii ustanovením o policejní a soudní spolupráci v trestních věcech, která je v platnosti od roku 1993. Mezi důležitá hlediska policejní spolupráce patří především úkoly národních policií, které souvisí se schengenskou spoluprací, činností společných pohraničních center policejní a celní spolupráce nebo národních jednotek Evropského policejního úřadu (tzv. Europol).[15]

Europol

Europol (Evropský policejní úřad) je agenturou Evropské unie (dále jen EU) v oblasti prosazování práva. Jeho cílem je především pomáhat při vytváření bezpečnější Evropy prostřednictvím podpory orgánů v oblasti prosazování práva v členských státech EU v rámci jejich boje proti závažné mezinárodní trestné činnosti a terorismu. Osvědčil se zejména v oblasti boje proti obchodování s drogami, proti sítím pachatelů zprostředkovávajících nedovolené přistěhovalectví a obchod s lidmi, dále nezákonnému obchodování s vozidly,

počítačové trestné činnosti nebo třeba padělání peněz. Europol je hlavním evropským úřadem pro boj týkající se padělání eura. Od roku 2002 mají členské státy možnost vytvářet tzv. společné vyšetřovací týmy, které umožňují příslušníkům dvou a více členských států pracovat společně v rámci kriminálního vyšetřování mezinárodního rozsahu. Velmi důležitým nástrojem policejní spolupráce je také síť evropských vzdělávacích institucí CEPOL (Evropská policejní akademie). Ta se soustředí zejména na přípravu vzdělávacích aktivit, které jsou založeny na společných standardech a také na tvorbu harmonizovaných programů, které jsou využity při realizaci národních vzdělávacích programů.[15]

Členy Europolu jsou tedy státy Evropské unie a některé další státy, které členy nejsou, mají s Europolem uzavřenou smlouvu o strategické nebo operativní spolupráci. Působnost Europolu se vztahuje na trestné činnosti, které se týkají dvou nebo více členských států takovým způsobem, který vzhledem k rozsahu, významu a následkům těchto činů vyžaduje společný postup členských států. Spolupráce členských států spočívá především v rychlé a důvěrné výměně informací kriminálního zpravodajství, v poskytování operativní a strategické analýzy, koordinaci vyšetřování, v pořádání různých školení a kurzů nebo v poskytování kontaktů na různá specializovaná pracoviště včetně vědeckých pracovišť forenzních oborů.[5]

Interpol

Interpol je mezinárodní organizace kriminální policie a je největší policejní organizací na světě. Oficiální název se uvádí nejčastěji v anglické podobě jako International Criminal Police Organization (ICPO). Jako mezinárodní nadvládní organizace zabezpečuje policejní spolupráci v kriminálně-policejní oblasti mezi smluvními státy organizace. V současné době má tato organizace 188 členských států. Interpol funguje 24 hodin denně, 365 dní v roce a ke své činnosti využívá čtyř oficiálních jazyků (angličtina, francouzština, španělština, arabština). Generální sekretariát má sídlo ve francouzském Lyonu od roku 1989. Každá země má zřízenou svou Národní ústřednu Interpolu, která plní úlohu kontaktního místa s Generálním sekretariátem, regionálním kancelářemi a dalšími členskými zeměmi dožadujícími součinnost. Hlavním úkolem Interpolu je zabezpečování spolupráce členských států v boji proti trestné činnosti při plném respektování priorit národního zákonodárství jednotlivých zemí a jejich závazků plynoucích z mezinárodních smluv. Pro svou činnost Interpol využívá systém e-ASF (Automated Search Facility). Jedná se o automatizovaný počítačový pátrací systém, pomocí kterého přístupem prostřednictvím komunikační sítě Interpolu může každá ústředna členského státu získat informace z dostupných mezinárodních databází ve velmi krátkém čase.[14]

Schengenský informační systém a SIRENE

Schengenský prostor (dále jen Schengen) je označení pro území většiny evropských států (zemí, které jsou členy Schengenské dohody), na kterém mohou osoby překračovat hranice těchto smluvních států, aniž by musely projít hraniční kontrolou.

Země Schengenu mají zřízen vlastní Schengenský informační systém (dále jen SIS). SIS je informační systém, který je určen především pro pátrání po osobách a věcech. Do systému mohou přispívat všechny členské státy přímo ze svých národních pátracích databází. Záznamy v SIS jsou dostupné příslušníkům bezpečnostních složek států dostupné do dvou minut od vložení nějakým členským státem. Záznamy jsou dostupné ve všech jazycích, a tak jsou srozumitelné pro všechny.[22]

.V souvislosti se SIS byly zřízeny i centrály SIRENE. Jedná se o ústřední místa pro využívání SIS a schengenskou policejní spolupráci. Zajišťují výměnu doplňujících informací k záznamům hledaných osob a věcí v SIS. Koordinují také opatření k realizaci záznamů jako např. zatčení hledaných osob apod.[22]

Odbor mezinárodní policejní spolupráce v České republice

Odbor mezinárodní policejní spolupráce plní úkoly Policejního prezidia ČR v oblasti týkající se výkonu mezinárodní spolupráce a zahraničních styků. Zejména se jedná např. o plnění úlohy Národní centrály SIRENE, Národní ústředny Interpolu a Národní jednotky Europolu. Dále zajišťuje výkon stálé služby za účelem zabezpečení výměny informací a koordinace v rámci schengenské spolupráce, s Interpolem a Eupolem. Odbor také zajišťuje a koordinuje aktivity, které pro policii vyplývají z členství v EU a také se za policii podílí na jednáních v pracovních skupinách a výborech Rady EU a Evropské komise, a to zejména v oblasti policejní spolupráce, výměny informací a schengenské spolupráce.[16]

3 PŘÍSLUŠNÍCI POLICIE

Příslušník policie je ve služebním poměru k České republice. Práva a povinnosti České republiky vůči příslušníkovi plní policie. Ve věcech služebního poměru příslušníků jedná a rozhoduje jménem státu policejní prezident, pokud není dále stanoveno jinak. V jím stanoveném rozsahu jedná a rozhoduje též vedoucí organizační části policie. Ve věcech služebního poměru policejního prezidenta jedná a rozhoduje jménem státu ministr vnitra, jemuž je policejní prezident odpovědný za činnost policie nebo z výkonu funkce podle zvláštního právního předpisu.[34]

Rozsah oprávnění vedoucích příslušníků, kteří řídí výkon služby dalších příslušníků policie a udělují jim rozkazy k výkonu služby, stanoví služební předpis. K vydání tohoto služebního předpisu je oprávněn služební funkcionář, který je také povinen zajistit vedení přehledu platných služebních předpisů a tento přehled průběžně aktualizovat. Služební předpis je pro příslušníky závazný.[34]

3.1 Podmínky k přijetí do služebního poměru

Příslušník policie vykonává svou službu podle potřeb bezpečnostního sboru na území České republiky nebo v zahraničí. Místo služebního působiště na území České republiky je určeno územím obce, ve které příslušník službu vykonává. Do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky, který:

- a) o přijetí písemně požádá,
- b) je starší 18 let,
- c) je bezúhonný,
- d) splňuje stupeň vzdělání stanovený pro služební místo, na které má být ustanoven,
- e) je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu služby,
- f) je plně svéprávný,
- g) je oprávněn seznamovat se s utajovanými informacemi podle zvláštního právního předpisu, má-li být ustanoven na služební místo, pro které se tato způsobilost vyžaduje,
- h) není členem politické strany nebo politického hnutí,
- i) nevykonává živnostenskou ani jinou výdělečnou činnost a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost.

Policie si ověřuje podmínky pro přijetí do služebního poměru v průběhu přijímacího řízení.[34]

3.1.1 Zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost příslušníka

Zdravotní způsobilost občana posuzuje a hodnotí poskytovatel pracovnělékařských služeb na základě výpisu ze zdravotnické dokumentace. Proti lékařskému posudku o zdravotní způsobilosti může podat občan návrh na přezkoumání poskytovateli pracovnělékařských služeb, který tento posudek vydal. Osobnostní způsobilost občana posuzuje psycholog z psychologického pracoviště policie. Proti závěru psychologa o osobnostní způsobilosti může taktéž občan podat návrh na přezkoumání vedoucímu psychologického pracoviště policie. Za fyzicky způsobilého se považuje občan, který vyhovuje požadavkům na tělesnou zdatnost stanovenou služebním předpisem pro výkon služebního místa, na které má být ustanoven. Náklady spojené se zjišťováním zdravotní, osobnostní a fyzické způsobilosti občana hradí policie.[34]

3.1.2 Přijímací řízení k policii

Přijímací řízení je zahájeno doručením písemné žádosti občana o přijetí do služebního poměru k policii. Policejní oddělení, na které má být občan přijat, je oprávněno ověřit si, zda tento občan splňuje podmínky pro přijetí do služebního poměru. Občan je před přijetím do služebního poměru písemně seznámen s textem služebního slibu, předpokládaným dnem vzniku služebního poměru, druhem služebního poměru a dobou jeho trvání. Dále je seznámen se služebním zařazením, místem služebního působiště, dobou služby, výší služebního příjmu a výplatním termínem, délkou dovolené, podmínkami výkonu služby a podmínkami skončení služebního poměru.[34]

Přijetí občana do služebního poměru nelze odepřít z důvodu věku, rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu povinností k rodině nebo i z důvodu členství v odborových organizacích a jiných sdruženích s výjimkou případů, které jsou uvedeny v Zákoně o příslušnících bezpečnostních sborů. Občan ucházející se o přijetí k policii, musí být o výsledku přijímacího řízení písemně vyrozuměn. V případě nepřijetí se důvody neoznamují. Příslušník je při přijetí do služebního poměru ustanoven na služební místo u policie, pro které je stanovena služební hodnost referent nebo vrchní referent. Pokud není služební místo obsazeno způsobem přijímacího řízení, je vyhlášeno výběrové řízení. Do takového výběrového řízení se může přihlásit příslušník, který má služební hodnost

o jeden stupeň nižší, než je služební hodnost požadovaná pro volné služební místo, vykonává službu u policie, jehož služební funkcionář výběrové řízení vyhlásil nebo vykonává-li službu v jiném bezpečnostním sboru. Tento příslušník musí splňovat stupeň vzdělání a obor nebo zaměření vzdělání, jsou-li stanoveny pro služební místo, dobu trvání služebního poměru pro služební hodnost a podle závěru služebního hodnocení musí dosahovat alespoň velmi dobrých výsledků ve výkonu služby.[34]

Tabulka 1: Hodnostní označení příslušníků policie

Praporčické hodnosti	Důstojnické hodnosti	Generálské hodnosti
Rotný	Podporučík	Brigádní generál
Strážmistr	Poručík	Generálmajor
Nadstrážmistr	Nadporučík	Generálporučík
Podpraporčík	Kapitán	
Praporčík	Major	
Nadpraporčík	Podplukovník	
	Plukovník	

Zdroj: upraveno podle [7]

V průběhu přijímacího řízení uchazeč absolvuje psychologické vyšetření, prověrku tělesné zdatnosti, zdravotní prohlídku a další personální řízení. Psychologické vyšetření je zaměřeno na zjišťování osobnostních předpokladů, které jsou potřebné pro výkon služby na základních policejních služebních místech. Prověrka fyzické zdatnosti se skládá z člunkového běhu, běhu na 1000 m, celomotorického testu a cvičení kliků. Celková zdravotní prohlídka sleduje posouzení zdravotní způsobilosti k výkonu služby. Přísná zdravotní kritéria jsou opatřením před případným poškozením zdraví v důsledku náročných podmínek služby policistů. Od přijímacího mohou obě strany kdykoliv v jeho průběhu odstoupit.[23]

3.2 Oprávnění a základní povinnosti příslušníka

3.2.1 Oprávnění

Policista je oprávněn omezit osobu na svobodě, tato osoba však nesmí být podrobena mučení nebo krutému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení a nesmí s ní být zacházeno takovým způsobem, který nerespektuje lidskou důstojnost. Policie pak na žádost této osoby omezené na svobodě vyrozumí o této skutečnosti osobu jí blízkou nebo jinou osobu, kterou osoba omezená na svobodě určí. Osoba omezená na svobodě má právo si zajistit na vlastní náklady právní pomoc a mluvit se svým právním zástupcem o samotě bez přítomnosti třetí osoby. Policista je dále oprávněn omezit možnost volného pohybu osoby, která napadá policistu nebo jinou osobu, ohrožuje-li vlastní život, poškozujíc majetek nebo osobu pokoušející se o útěk, a to připoutáním k vhodnému předmětu, především pomocí pout. Takovéto omezení musí být ukončeno v okamžiku, kdy je zřejmé, že tato osoba už takové jednání nebude opakovat, nejdéle však po uplynutí 2 hodin od okamžiku připoutání. Policista je dále oprávněn zajistit osobu, která:

- a) svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek,
- b) v budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozujíc majetek nebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu,
- c) má být předvedena podle jiného právního předpisu,
- d) utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy nebo ze zabezpečovací detence,
- e) při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk,
- f) byla přistižena při jednání, které má vlastnosti správního deliktu a je-li důvodná obava, že bude v tomto protiprávním jednání pokračovat nebo mařit řádné objasnění věci,
- g) není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu a je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat nebo mařit řádné objasnění věci,
- h) je nezletilá a je-li to nezbytné pro její navrácení do rodičovské nebo jiné podobné péče jejímu zákonnému zástupci,

i) byla dopadena na základě pronásledování prováděném příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru.[33]

Policisté jsou také oprávněni za podmínek stanovených zákonem o policii umístit osoby do policejních cel. Dále příslušníci policie mohou osobu vyzvat k vydání věci, k vydání nebo odebrání zbraně nebo např. použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla. V neposlední řadě mohou policisté vstoupit do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek bez souhlasu uživatele a provést tam potřebné úkony nebo jiná opatření. A to pouze tehdy, jestliže tato věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti. Policisté jsou též oprávněni použít při zákroku donucovací prostředek a zbraň, k jejich používání byli vycvičeni. Donucovacími prostředky se rozumí např. chvaty a údery, obušek, služební pes nebo varovný výstřel. Dále jsou také oprávněni k zastavení a prohlídce dopravního prostředku, a to též za podmínek stanovených zákonem o policii.[33]

3.2.2 Základní povinnosti

Příslušník policie je povinen dodržovat služební kázeň, zdržet se jednání vedoucí ke střetu zájmu služby se zájmy osobními, ohrozit důvěru v nestranný výkon služby nebo v souvislosti s výkonem služby nepřijímat žádné dary a jiné výhody. Dále je příslušník povinen zachovat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl při výkonu služby, prohlubovat svoji odbornost, udržovat svoji fyzickou zdatnost potřebnou pro zastávané služební místo a podrobovat se jejímu ověřování služebním funkcionářem. Důležitou povinností každého příslušníka policie je též dodržovat pravidla služební zdvořilosti, poskytovat bezpečnostnímu sboru své osobní údaje nezbytné pro rozhodování ve služebním poměru a pro plnění povinností bezpečnostního sboru podle zvláštních právních předpisů. Příslušníci musí vykonávat službu tak, aby nebyla ovlivňována jejich politickým, náboženským nebo jiným přesvědčením. Jsou také povinni ohlašovat vedoucímu příslušníkovi závady a nedostatky ohrožující nebo ztěžující výkon služby, a skutečnost, že byli pravomocně odsouzeni za trestný čin. V neposlední řadě se příslušník policie musí chovat a jednat i v době mimo službu tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst policie.[34]

Vedoucí příslušník je povinen hodnotit výkon služby podřízených příslušníků, zabezpečovat příslušníkům řádné vyškolení a výcvik pro výkon služby. Dále musí oceňovat příkladné plnění služebních povinností a poté vyvozovat důsledky z porušení těchto služebních povinností. Vedoucí příslušník také přijímá podněty k odstranění závad a nedostatků, které ohrožují nebo ztěžují výkon služby.[34]

Příslušník je povinen dodržovat služební kázeň, která spočívá v nestranném, řádném a svědomitém plnění služebních povinností příslušníka, které pro něj vyplývají z právních předpisů, služebních předpisů a rozkazů. Pokud je rozkaz vedoucího příslušníka ve zřejmém rozporu s právním předpisem, příslušník je povinen jej na to neprodleně upozornit. Příslušník nesmí splnit rozkaz, pokud by jeho splněním spáchal trestný čin.[34]

Služební hodnocení

Služební hodnocení příslušníka policie obsahuje posouzení jeho odbornosti, kvality plnění služebních povinností a úrovně teoretických znalostí včetně jejich užití při výkonu služby. Služební hodnocení obsahuje také úkoly pro další odborný rozvoj příslušníka a je podkladem pro rozhodování ve věcech služebního poměru příslušníka. Toto hodnocení provádí vedoucí příslušník nebo jím pověřený jiný příslušník. Hodnocený příslušník obdrží opis služebního hodnocení, a pokud s ním nesouhlasí, má právo podat proti němu písemné námitky vedoucímu hodnotiteli do 15 dnů ode dne jeho obdržení. V závěru služebního hodnocení hodnotitel uvede, jakých výsledků příslušník ve svém výkonu dosahuje. Mohou to být vynikající výsledky, velmi dobré výsledky, dobré výsledky, dobré výsledky s náhradami nebo neuspokojivé výsledky.[34]

Služební hodnocení příslušníka ve služebním poměru, který je na dobu určitou, se provádí jednou ročně a vždy před konáním služební zkoušky. Pokud je příslušník ve služebním poměru na dobu neurčitou, provádí se jeho hodnocení dle potřeby, nejméně však jednou za 3 roky. Služební hodnocení se nezpracovává na příslušníka, který je ve služebním poměru v hodnoceném období, méně než 6 měsíců.[34]

3.3 Etický kodex

Etický kodex Policie České republiky (dále jen Kodex) byl vydaný rozkazem policejního prezidenta č.1/2005 a byl vypracován interně pracovní skupinou, která působila v letech 2003 až 2004, jíž tvořili příslušníci a zaměstnanci policie, pracovníci MV a externí konzultanti z nevládních organizací. Členové této skupiny se podíleli na tvorbě Kodexu v rámci plnění svých služebních a pracovních povinností. Příslušníci policie, vědomi si svého poslání, které spočívá ve službě veřejnosti a které je založené na úctě a respektu k lidským právům, vyjadřují principy uvedené v Kodexu, které chtějí sdílet a dodržovat. Zmíněné principy jsou v Kodexu uvedeny v několika hlavních bodech.[4]

Cílem společnosti je chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti, prosazovat zákonnost, chránit práva a svobody osob, působit preventivně proti trestné a jiné protiprávní činnosti a

také ji potírat a dále usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti. Základními hodnotami uvedenými v Kodexu jsou profesionalita, nestrannost, odpovědnost, ohleduplnost a bezúhonnost. Závazky policie vůči společnosti jsou např. prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi, chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se slušně se všemi lidmi, respektovat jejich důstojnost a být k nim korektní. Dále je závazkem vůči společnosti používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem, nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě či ponižujícím způsobem nebo třeba zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti. Závazkem vůči ostatním příslušníkům policie je usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci, netolerovat a nekryt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků policie a trestnou činnost ihned oznámit a stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání či jednání v rozporu s tímto Kodexem. Dále příslušníci podle Kodexu musí dbát na to, aby vztahy byly založeny na základě profesní kolegiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného jednání a aby jakékoliv formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených byly vyloučeny.[4]

Osobním a profesionálním přístupem příslušníků policie je nést osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon. Dále pak chovat se bezúhonně nejen ve službě, ale i mimo ni tak, aby příslušníci důstojně reprezentovali policii svým jednáním, vystupováním i zevnějškem. Každý takovýto příslušník policie jednající v souladu se zákonem a tímto Kodexem, si zaslouží úctu a respekt společnosti, jejíž bezpečnost chrání.[4]

4 VZDĚLÁVÁNÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE

4.1 Základní pojmy v oblasti vzdělávání dospělých

Vědní a studijní obor, který je zaměřený na veškeré aspekty vzdělávání a učení se dospělých, se nazývá andragogika. Se vzděláváním dospělých také úzce souvisí pojmy vzdělávání a vzdělání. Vzdělávání je převážně proces zprostředkování znalostí, dovedností a rozvoj schopností. Vzdělávání je tedy proces realizace nějakých pedagogických cílů a ideálů a je většinou vedený profesionály. Dá se říci, že je to proces, ve kterém se realizuje vzdělání.[1]

Kdežto samotné vzdělání můžeme chápat jako např. součást kognitivního vybavení osobnosti, její vědomosti, znalosti, schopnosti a dovednosti, ale také jako schopnost osobnosti zodpovědně zvládat vlastní život. Vzdělání lze také definovat jako společensky organizovanou činnost, která je realizována systémem vzdělávacích institucí. Vzdělání je vlastně určitý dosažený stav vzdělanosti ve společnosti, který tvoří její kulturní a ekonomický potenciál. Ke vzdělání je třeba také přiřadit i cíle a obsahy toho, co se člověk učí a také metody výuky.[2]

Vzdělávání dospělých označuje celkový souhrn organizovaných vzdělávacích procesů jakéhokoliv obsahu, úrovně a metody, formálního nebo jiného, které prodlužují nebo nahrazují prvotní vzdělání na školách, kolejích a univerzitách nebo v učňovských zařízeních. Dospělí lidé tedy rozvíjejí své způsobilosti, obohacují znalosti, zdokonalují své technické a profesní kvalifikace. V souvislosti s dalším vzděláváním dospělých se často hovoří o druhé vzdělávací šanci. Představuje situaci, kdy dospělý člověk, který již v minulosti ukončil svou vzdělávací dráhu v rámci formálního školského systému, začne znovu navštěvovat nějakou školskou instituci. Nejčastějším důvodem bývá nutnost nebo zájem takový stupeň vzdělání získat, který bývá obvykle získáván v raném věku. Další vzdělávání tedy zahrnuje veškeré edukační aktivity dospělého jedince, který již dosáhl určitého stupně vzdělání a již vstoupil na trh práce.[25]

Z hlediska efektivity vzdělávání dospělých se mnohdy považuje za rozhodující faktor úspěšného vzdělávání především motivace jedince, tedy pohnutek jeho jednání a prožívání. Účast na dalším vzdělávání může ovlivňovat několik faktorů, např. společenský rámec ve vztahu k učení, okolí a vztahy, profesní potřeba, životní situace nebo např. osobnostní charakteristika.

Další odborné vzdělávání je chápáno jako předpoklad osobní a společenské prosperity. Je specifické pro určitá povolání zejména vysoce kvalifikované profese jako lékař, právník, programátor apod., pro které je vzdělávání nutností. Je ale také specifické pro určitý typ zaměstnavatele, jako je právě státní správa nebo policie. Je to tedy formování specifických znalostí, dovedností a způsobu chování, jenž se vztahuje přímo k určitému povolání či pracovnímu místu.[1]

Celoživotní vzdělávání představuje důležitou koncepční změnu pojetí vzdělávání, kdy všechny možnosti učení jsou chápány jako jediný propojený celek, který dovoluje rozmanité a četné přechody mezi vzděláváním a zaměstnáním a který umožňuje získávat stejné kvalifikace a kompetence různými cestami a kdykoli během života. Člověku by měla být v současné době poskytována možnost se dále vzdělávat v různých fázích jeho vývoje. Jedná se vlastně o zajištění možnosti přístupu ke vzdělávání po celý život, možnosti učení se až do úrovně osobnostních možností a mezí.[13]

4.2 Policejní školy

Policejní vysoké školy vzdělávají odborníky zejména pro bezpečnostní sbory a mohou na nich studovat také studenti, kteří příslušníky bezpečnostního sboru nejsou. Policejní vysoké školy se při přijímání příslušníků policie ve služebním poměru ke studiu řídí požadavky MV. Policejní vysoké školy, které mají akreditován alespoň jeden doktorský studijní program, mohou požádat o akreditaci magisterského nebo dalšího doktorského studijního programu zabezpečeného ve spolupráci s veřejnou vysokou školou. O společném zabezpečení těchto studijních programů musí být předem uzavřena mezi zúčastněnými vysokými školami smlouva, která vymezuje vzájemné závazky. K uzavření této smlouvy je potřebný souhlas Ministerstva školství a MV. Ministr vnitra vykonává vůči policejním vysokým školám tyto působnosti:

- předkládá prezidentu republiky návrh na jmenování nebo odvolání rektora,
- rozhoduje o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení nebo zrušení fakulty na návrh rektora a po stanovisku Akreditační komise,
- stanoví plat rektorovi,
- předkládá prezidentu republiky návrhy vědecké rady vysoké školy na jmenování profesorem,

- pověřuje osoby k výkonu působností jednotlivých orgánů nově zřízené vysoké školy.[31]

Policejní školy slouží k základní odborné přípravě budoucích a také specializaci stávajících policistů. Na území České republiky se nachází střední policejní školy, vyšší odborné školy i policejní akademie. Střední policejní škola nabízí čtyřleté prezenční studium pro žáky základních škol a postupně je zaškoluje a zasvěcuje do budoucí profese policisty. Vyšší odborné školy a policejní akademie pak nabízejí prohloubení stávajících znalostí a nabízejí několik druhů specializací. V České republice se nacházejí Policejní akademie v Praze, Vyšší policejní škola MV v Praze, Vyšší policejní škola pro kriminální policii v Pardubicích, Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově, Střední policejní škola v Brně a Střední policejní škola v Jihlavě.

4.2.1 Policejní akademie České republiky v Praze

Policejní akademie České republiky se sídlem v Praze (dále jen PA ČR) je státní vysoká škola univerzitního typu, vůči které vykonává MV působnosti podle zákona o vysokých školách. PA ČR uskutečňuje studium v prezenční i kombinované formě, a to bakalářský, magisterský a doktorský program. Studium v každém studijním programu je ukončeno soubornou státní zkouškou z vybraných předmětů a též obhajobou bakalářské, diplomové nebo disertační práce. PA ČR je členěna na Fakultu bezpečnostního managementu a Fakultu bezpečnostně právní. Obě tyto fakulty mají sídlo v Praze.[18]

Na PA ČR mohou studovat policisté ve služebním poměru, ale také zaměstnanci ministerstva vnitra a ostatních resortů, jejichž složky rovněž uskutečňují ochranu práva. Škola je též otevřena pro civilní uchazeče, kteří po skončení středoškolského vzdělání zájem studovat na vysoké škole s bezpečnostně právním zaměřením. Absolventi PA ČR naleznou uplatnění v odpovídajících stupních řídicích funkcí a specializovaných profesí v resortu MV, policie, v obecních a městských policiích, ve Vojenské policii, Celní správě, Bezpečnostní informační službě, Vězeňské službě, ale také v soukromých bezpečnostních službách. Civilní absolventi se po ukončení PA ČR mohou ucházet o přijetí do služebního poměru u policie nebo se mohou uplatnit jako řídicí pracovníci a specialisté při zajišťování bezpečnosti ve veřejném nebo soukromém sektoru bezpečnostních služeb, v průmyslu a v jiných hospodářských oborech.[18]

4.2.2 Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze

Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze (dále jen VPŠ MV) je organizační složkou státu a jejímž statutárním orgánem je ředitel školy. Tato škola má akreditaci pro odborné vzdělávání ve studijních oborech Bezpečnostně právní činnost a také Dopravně bezpečnostní činnost. Zajišťuje studium v kvalifikačním kurzu základní odborné přípravy příslušníků policie a podle specifických požadavků i v rekvalifikačních, inovačních nebo doplňkových kurzech. Pro potřeby MV a policie realizuje vzdělávání jejich zaměstnanců a také jazykové kurzy.[21]

VPŠ MV vlastní výcvikové a vzdělávací středisko uprostřed Krušných hor ve vesnici Kryštofovy Hamry, které je využíváno pro služební účely. Organizují se tam výcviky, školení, porady, sportovní soutěže, ozdravné pobyty formou tělesných a rehabilitačních aktivit příslušníků zařazených ve škole atd.[21]

4.2.3 Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra pro kriminální policii v Pardubicích

Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra pro kriminální policii v Pardubicích (dále jen VPŠ KP) je organizační složkou státu a účetní jednotkou, ke které MV vykonává zřizovatelské funkce. Škola poskytuje vzdělávání v kurzech základní odborné přípravy, ve specializačních, inovačních nebo zdokonalovacích kurzech. Vzdělávací programy jsou zpracovány podle aktuálních potřeb výkonných útvarů policie tak, aby tvořily jednotný systém celoživotního odborného vzdělávání policistů útvarů SKPV, kriminalistických techniků a jiných policejních služeb.[35]

VŠP KP dále poskytuje vyšší odborné vzdělání pro příslušníky policie. Toto vzdělání je poskytováno formou tříletého kombinovaného studia a je ukončeno obhajobou závěrečné práce, přičemž absolventům je poté udělen titul DiS. Dále tato škola zabezpečuje přípravu policistů pro výkon jejich služby na operačních střediscích útvarů policie. Mimo tyto uvedené vzdělávací aktivity VŠP KP nabízí také kurzy výpočetní techniky, jazykové kurzy a zdokonalovací kurzy komunikace a asertivity, které jsou určené policistům a občanským zaměstnancům policie a MV.[35]

4.2.4 Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově (dále jen VPŠ a SPŠ MV) je nedílnou součástí systému policejního školství a svou velikostí a rozsahem činnosti patří mezi tři největší policejní školy v České republice. Výchovně vzdělávací působení VPŠ a SPŠ MV je realizováno v pěti vzdělávacích programech, a to vyšší odborná škola, čtyřleté maturitní vzdělávání, základní odborná příprava policistů, další vzdělávání policistů a jazykové vzdělávání.

Vyšší odborná škola SPŠ MV získala akreditaci vzdělávacího programu Bezpečnostně právní činnost. Absolvováním tohoto programu studenti získají potřebnou kvalifikační způsobilost. Toto vzdělání umožňuje získat požadovanou kvalifikaci pro zařazení příslušníků policie do 6. a 7. tarifní třídy podle zákona č. 361/2003 Sb. a pro zařazení občanských zaměstnanců MV a policie do 9. a 10. platové třídy dle nařízení vlády č. 564/2006 Sb. Základní odborná příprava policistů je hlavní vzdělávacím programem a trvá 9 měsíců. Tento druh studia absolvují všichni policisté v různých specializacích, kteří jsou nově přijatí. Studium je zakončeno závěrečnou odbornou zkouškou. VPŠ a SPŠ jako jediná škola zabezpečuje výuku ve specializaci pro cizineckou policii, dále také jako ostatní policejní školy studium ve specializaci pořádková a železniční policie a dopravní policie. Další odborná příprava se zaměřuje na posílení efektivního rozvoje profesionality policistů, dále pak na používání nových progresivních metod práce policie a na zavádění nových informačních technologií do práce policie. Jazykové vzdělávání je poskytováno formou intenzivních jazykových kurzů, které jsou zaměřeny na odbornou terminologii, která vychází z praktického výkonu policejní služby. Jazykový kurz je zakončen policejní jazykovou zkouškou ve specializaci cizinecká policie nebo jazykovou zkouškou ministerstva vnitra I. a II. stupně.[30]

4.3 Reforma policie v oblasti policejního vzdělávání

Dnem 1. ledna 2009 vstoupil v platnost nový zákon o Policii ČR č. 273/2008 Sb., který také vytvořil podmínky pro reformu policie. Reforma byla vypracována na základě závěrů jednání Výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR z 11. září 2008. Hlavním cílem této reformy bylo přeměnit policii v moderní policejní sbor, který tvoří profesionálně vystupující policisté, kteří budou pracovat v odpovídajících podmínkách.

Samotná reforma je komplexem legislativních a nelegislativních opatření rozdělených do následujících 10 pilířů:

- I. působnost a pravomoci policie a dalších subjektů při zajišťování vnitřní bezpečnosti státu
- II. územní členění a organizační struktura
- III. nové ekonomické postavení policie
- IV. vnitřní a vnější kontrola
- V. vzdělávání policistů – klíč k profesionalitě
- VI. služební zákon – práce s lidmi
- VII. projekt P1000
- VIII. nová struktura neuniformované policie
- IX. elektronizace práce
- X. debyrokratizace.

V roce 2007 byla reforma představena veřejnosti a rok 2008 byl vyhrazen přípravě na aplikační praxi nového policejního zákona a této reformy. V roce 2009 již vstoupil v platnost nový zákon o policii a policie začala pracovat v nových reformovaných podmínkách a naplňovat tak samotnou reformu v praxi.

Velmi důležitou oblastí, které se policie věnuje již několik let a neustále je jednou z jejích priorit, je péče o policisty a občanské zaměstnance po stránce zvyšování jejich kvalifikace, ale také třeba duševní hygieny. Jedním z pilířů v oblasti péče o policisty je také vzdělávání, které je považováno za klíč k profesionalitě a je zároveň také jedním z 10 základních pilířů reformy. Vzděláním je zde myšleno jak vstupní, což znamená počáteční základní odborná příprava pro policisty, tak i celoživotní. Každý policista musí získat takové znalosti a dovednosti, jaké k výkonu své práce potřebuje. Policisté vítají např. kurzy jazykového vzdělávání, které zajišťuje z vlastních zdrojů policie, resp. MV. Prioritou v oblasti policejního vzdělávání je v reformě také manažerské vzdělávání, k jehož plošnému zavedení byla koncepce. Podle této koncepce mělo dojít od zavedení reformy k proškolení přibližně 4900 manažerů základní, střední i top úrovně, na které mělo a má navazovat systém dalšího sebevzdělávání.[28]

4.3.1 Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie

S příchodem nové reformy policie současně vznikla i nová Koncepce, kde je definována filosofie vzdělávání policistů, základní principy a systém vzdělávání policistů. Rámec policejního vzdělávání v ČR zajišťují:

- Bezpečnostní politika ČR v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti
- Členství ČR v EU
- Priority CEPOL
- Lisabonská strategie, Bergen
- European Code of Police Ethics
- Akční plán haagského programu

Základní filosofie policejního vzdělávání je v Koncepci vymezena v několika bodech. Policejní práce musí být vždy službou občanovi, založená na zákaznickém principu. Nová image policisty po reformě znamená, že policista musí být nejen vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, ale také disponující vysokým etickým standardem. Vzdělávání policistů musí být založeno na kompetenčním přístupu. Odpovědnost bezpečnostního sboru by měla být založena na povinnosti vytvářet mimo jiné i podmínky pro soustavné vzdělávání a zdokonalování odborné způsobilosti policistů. A každý policista by měl mít osobní odpovědnost za odbornou připravenost k výkonu služby.[24]

Základními principy systému vzdělávání policistů je především rovný přístup do systému pro všechny policisty. Obsah, formy a metody přípravy vycházejí z objektivizovaných a závazně stanových požadavků na výkon konkrétních činností, které jsou stanoveny pro zastávanou funkci. Do vzdělávacích programů jsou přeneseny požadavky policejní praxe a zainteresovaných stran a je také zaveden systém ověřování kvality a efektivity vzdělávacích programů, tzv. vnitřní a vnější evaluace. Dalším ze základních principů systému vzdělávání policistů je přenos nejnovějších poznatků z výkonu policejních činností do policejních škol MV nebo třeba vytvoření podmínek pro vyžadování osobní odpovědnosti policisty za připravenost k výkonu služby, včetně zavedení motivačních prvků. Tento systém vzdělávání je úzce provázán se systémem personální práce. Jedním z těchto principů je také vzdělávání policistů s využitím resortní školské soustavy, policejních výcvikových zařízení a subjektů, mimoresortních vzdělávacích zařízení, zahraniční spolupráce, distančního vzdělávání a také informačních technologií.[29]

Nabytím účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, došlo dnem 1. ledna 2007 v právním řádu ČR k důležité změně, která se týká celého komplexu požadavků na kvalifikaci příslušníků všech bezpečnostních sborů, včetně policie. V Koncepci je přesně stanoveno, co všechno je zahrnuto do systému vzdělávání policistů. Tento systém zahrnuje:

- 1) kvalifikační přípravu, která obsahuje studium k získání stupně (a oboru) vzdělání, studium k získání zaměření vzdělání, studium k získání dalšího odborného požadavku a studium ve specializační přípravě, která poskytuje kvalifikaci k vybraným činnostem,
- 2) další odbornou přípravu, která zahrnuje systém i služební přípravy,
- 3) přípravu na vykonání služební zkoušky,
- 4) systém manažerského vzdělávání.[29]

4.3.2 Přínosy reformy ve vzdělávání

Jedním z hlavního přínosu reformy je to, že od roku 2007 je akreditováno 5 středních policejních škol na vyšší stupeň. Dále že od září 2007 poskytují 2 policejní školy MV vyšší odborné vzdělání v oborech Bezpečnostně právní činnost a Přípravné trestní řízení. Od září 2008 také umožňují další 3 policejní školy MV vyšší odborné studium v oborech Dopravně bezpečnostní činnost a Bezpečnostně právní činnost. Po zavedení reformy se vzdělávací programy vytváří na základě profilu absolventa, přesně definujícího, jakými znalostmi, dovednostmi, postoji a návyky má být policista vybaven. Je také zajištěna flexibilita a aktuálnost vzdělávacích programů, uspokojení potřeb výkonu. Důležitý důraz je také kladen na integraci vzdělávání, blokovou výuku a změnu pojetí diagnostiky. Aplikace nových vzdělávacích forem a metod, hlavně praktických cvičení a modelových situací. Součástí každého vzdělávacího programu je také hodnocení vzdělávacího procesu.[29]

Na základě kompetenčního přístupu byl zpracován rámcový vzdělávací program pro základní odbornou přípravu (dále jen ZOP) policistů pořádkové, dopravní, železniční policie a pro ZOP policistů služby cizinecké policie, který je dále rozpracován do podrobných školních vzdělávacích programů. Důležitým přínosem nového pojetí ZOP je úzké spojení s praxí, integrace výuky, modelová výuka a kvalitní evaluace. Ediční rada Odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání (dále jen OBVPV) připravila nový systém učebních textů, kterými jsou vybavováni studující ZOP. Současně je také zajištěna možnost rychlé obměny podle aktuální potřeby. Uskutečňují se také další specializační kurzy integrovaného výcviku pro instruktory služební přípravy. V rámci projektu Transition facility ČR „Podpora posílení

prevence“ a též metody „Community policing“ v práci policie je připravován nový kompetenční profil nejvyšších policejních manažerů a vzdělávací aktivity k jejímu naplnění.[29]

4.4 Mezinárodní spolupráce v oblasti vzdělávání policistů

Policie v oblasti policejního vzdělávání a výcviku samozřejmě také spolupracuje s ostatními zeměmi, a to v rámci různých projektů s mezinárodní účastí. Obsah zahraniční spolupráce je zaměřen jak na systémová řešení v oblasti celoživotního vzdělávání policistů, tak na rizika, která vyplývají z analýz bezpečnostní situace v České republice, problematiky mezinárodního zločinu a bezpečnostní problematiky spojené s členstvím ČR v EU a vstupem do schengenského prostoru. Zahraniční aktivity probíhají převážně ve formě seminářů, kurzů, výměnných a studijních pobytů nebo třeba speciálních výcviků.[12]

CEPOL

CEPOL (European police college) je agentura EU fungující od roku 2006 dle rozhodnutí Rady EU 2005/681/JHA. Je to síť 28 členských zemí EU a také tři přidružených států (Norsko, Švýcarsko a Island). Cílem této agentury je výcvik tzv. „senior police officers“ prostřednictvím harmonizace a optimalizace evropského policejního vzdělávání a rozvoj evropského přístupu k hlavním problémům, kterým čelí členské státy, a to boji proti organizovanému zločinu, prevenci kriminality a udržování veřejného pořádku. CEPOL úzce spolupracuje také s evropskými institucemi a organizacemi jako je Evropská komise, Rada EU, EUROPOL, Eurojust atd. CEPOL tvoří CEPOL Governing board, což je vrcholný řídicí orgán, dále pak sekretariát CEPOL a dále je to National Contacts Points, což jsou instituce v jednotlivých členských zemích. V České republice National Contacts Point zajišťuje Ministerstvo vnitra ČR, konkrétně Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání (dále jen OBVPV). CEPOL nabízí řadu kurzů (včetně těch jazykových) a seminářů. Dále pak pořádá různé konference a zajišťuje také výměnný program CEPOL, tzv. CEPOL Exchange Programme. Nabízí také tzv. webináře nebo např. E-learning.[12]

MEPA

MEPA (Mittleuropäische Polizeiakademie) byla založena roku 1992 z iniciativy Rakouska a Maďarska. Byl podepsán závazný dokument „Společné prohlášení o spolupráci v rámci MEPA“ osmi ministry vnitra střeoevropských zemí. Na základě tohoto dokumentu se zavázali vysílat střední a vyšší policejní důstojníky na vzdělávací aktivity pořádané právě MEPA.

Hlavním úkolem MEPA je vzdělávání vyšších policejních důstojníků v rámci mezinárodní spolupráce. Členové jsou Německo, Rakousko, Švýcarsko, Česká republika, Slovensko, Maďarsko a Slovinsko. Sídlo MEPA je ve Vídni a oficiálním jazykem je němčina. Na národní úrovni fungují tzv. Národní koordinační centra jako kontaktní body sloužící ke komunikaci mezi ústředím a příslušnými policejními orgány, což v České republice zajišťuje OBVPV. Například v roce 2014 MEPA zajišťovala přípravný kurz v Bratislavě, Praze, Bielu, Gotenici a Budapešti. Kurz byl určen pro policejní praktiky a experty z oblasti kriminální policie z členských zemí. Cílem kurzu bylo zprostředkování, rozšíření a prohloubení informací z oblasti policejní spolupráce při potírání zločinu mezinárodního rozsahu, zprostředkování základních informací o jednotlivých státech MEPA, dále pak prohloubení evropského integračního procesu a navázání i prohloubení profesních a osobních kontaktů. Dále byl MEPA pořádán např. kurz Přeshraniční spolupráce v oblasti kompenzačních opatření a úlohy pohraniční policie, jenž se zabýval problematikou závažné přeshraniční trestné činnosti, postavení a úlohou pohraniční policie v jednotlivých členských státech, zkušenostmi s fungováním schengenského systému, ochranou vnitřních hranic EU atd.[12]

IACA

IACA (International Anti-Corruption Academy) je mezinárodní protikorupční akademie, která vznikla na základě společné iniciativy Úřadu pro drogy a kriminalitu Organizace spojených národů, Rakouské republiky, Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) a dalších. Hlavním cílem IACA je zlepšení vědomostí a praxe v oblasti boje proti korupci, a to prostřednictvím vzdělávání, výcviku a výzkumu. Cílovou skupinou jsou zde ti, kteří se ve své praxi setkávají s bojem proti korupci. Jedná se tedy zejména o státní zástupce, soudce, policisty, lidé ve veřejné správě, ale i o studenty, kteří studují vysoké školy příbuzných oborů.[12]

Marshall Center

Marshall Center bylo založeno roku 1993 jako společná iniciativa USA a Německa. Sídlem je Garmisch-Partenkirchen v Německu a v České republice působí toto centrum při Velvyslanectví USA v Praze. OBVPV spolupracuje s tímto centrem od roku 2008. Cílem Marshall Center je vzdělávání a výcvik vybraných policejních armádních i civilních expertů v otázkách civilní bezpečnosti a hrozby terorismu. Vedle každoročně pořádaných tzv. „ad hoc“ konferencí zabývajících se otázkami terorismu se policejní problematiky týkají zejména odborných seminářů, které se opakují dvakrát do roka. Marshallovo centrum organizuje každý rok přibližně 20 konferencí a různých workshopů, které trvají 3 až 4 dny. Veškeré náklady spojené s účastí expertů na výcvikových programech jsou plně hrazeny Marshallovým centrem, podmínkou účasti na těchto programech je aktivní znalost jednoho ze tří užívaných jazyků (angličtina, němčina, ruština).[12]

Policie se účastní i jiných mezinárodních projektů v oblasti policejního vzdělávání. OBVPV MV je na základě iniciativy Velvyslanectví ČR v Pekingu od roku 2011 členem konsorcia států, které se přihlásily k projektu EU na výcvik čínské policie, který má název EU-China Police Training Project. K tomuto projektu se přihlásily i ostatní státy prostřednictvím svých zastupitelských úřadů. Evropská komise také oslovila CEPOL, který vyjádřil ochotu pomoci ve formě poskytnutí učebních osnov, metod vzdělávání a databáze expertů. Dále se policie účastní akce s názvem Hanns Seidel's Foundation. Tyto akce probíhají na základě ročních plánů sestavovaných podle návrhů jednotlivých policejních škol MV a útvarů policie. Každý rok se uskuteční přibližně 40 takových akcí, jedná se např. o akce, kde jsou předmětem např. komunikace při přeshraničním sledování, taktika policejního zásahu, policejní psychologie nebo krizový management.[12]

5 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Výzkumná část této práce navazuje na teoretickou část a týká se dalšího vzdělávání příslušníků policie.

5.1 Předmět a cíl výzkumu

Předmětem a zároveň cílem výzkumné části této bakalářské práce je zjistit úroveň vzdělávání příslušníků policie a také informovanost těchto příslušníků o možnostech jejich dalšího profesního vzdělávání.

Jako metoda k získání těchto informací, je použita forma dotazníku. Tento dotazník zahrnuje jak otázky uzavřené a uzavřené škálové, tak i jednu otázku otevřenou. Vyplnění dotazníku bylo anonymní, dotazovaní tak mohli odpovídat zcela otevřeně.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 50 respondentů, v tomto případě příslušníků policie. Dotazníky byly rozdány a vyplněny konkrétně na obvodním oddělení policie v Týnci nad Labem, na obvodním oddělení policie v Městci králové, na obvodním oddělení policie v Českém Brodě a na Dopravním inspektorátu Policie ČR v Nymburce. Všechny 50 dotazníků bylo řádně vyplněno a vráceno zpět.

Formulace výzkumných hypotéz

Bude ověřována platnost následujících hypotéz.

H1: Více jak 50 % policistů si v průběhu služebního poměru u policie zvyšuje své vzdělání.

H2: Minimálně 50 % policistů uvažuje při svém zaměstnání o dalším studiu na nějaké z vysokých škol.

H3: Méně než 50 % dotazovaných policistů mělo při nástupu k policii vzdělání vyšší, než střední školu s maturitou.

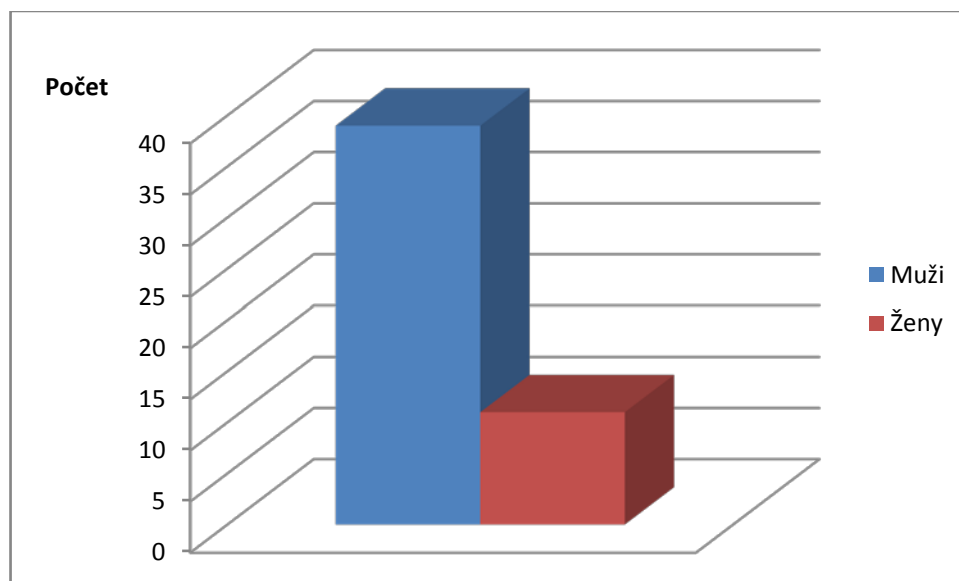
5.2 Interpretace dotazníkového šetření

Otázka č. 1)

Vaše pohlaví: a) muž b) žena

Dotazníkového šetření se celkem zúčastnilo 50 respondentů z řad příslušníků Policie České republiky. Z toho konkrétně 39 mužů (78 %) a 11 žen (22 %).

Obrázek 2: Pohlaví dotazovaných

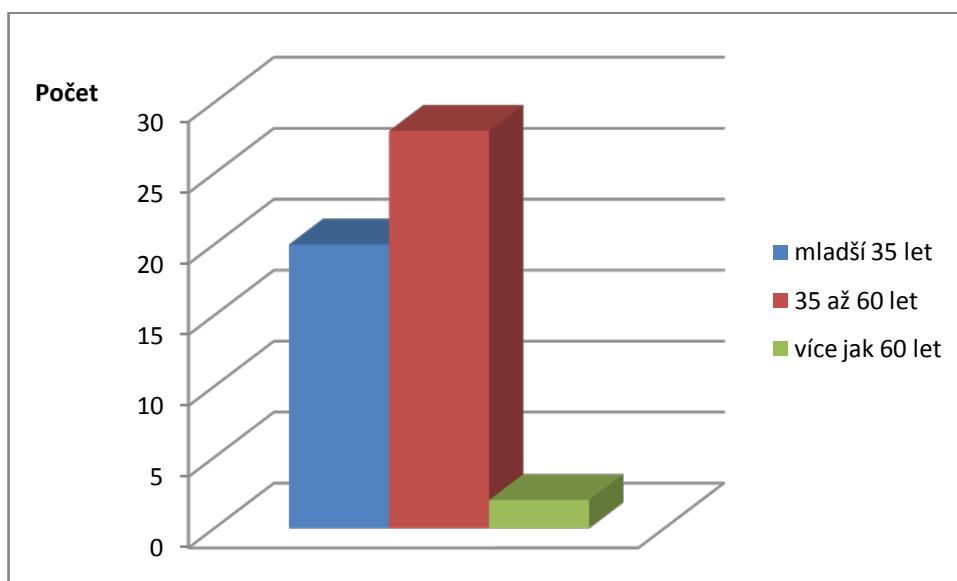
Zdroj: vlastní zpracování.

Otázka č. 2)

Váš věk: a) mladší 35 let b) 35 až 60 let c) více jak 60 let

Vyhodnocení této otázky ukázalo, že nejpočetnější skupinou mezi dotazovanými byli příslušníci ve věku 35 až 60 let, kterých odpovídalo 28 (56 %). Respondentů mladších 35 let odpovědělo 20 (40 %) a průzkumu se zúčastnili 2 dotazovaní starší 60 let (4 %).

Obrázek 3: Věk dotazovaných

Zdroj: vlastní zpracování

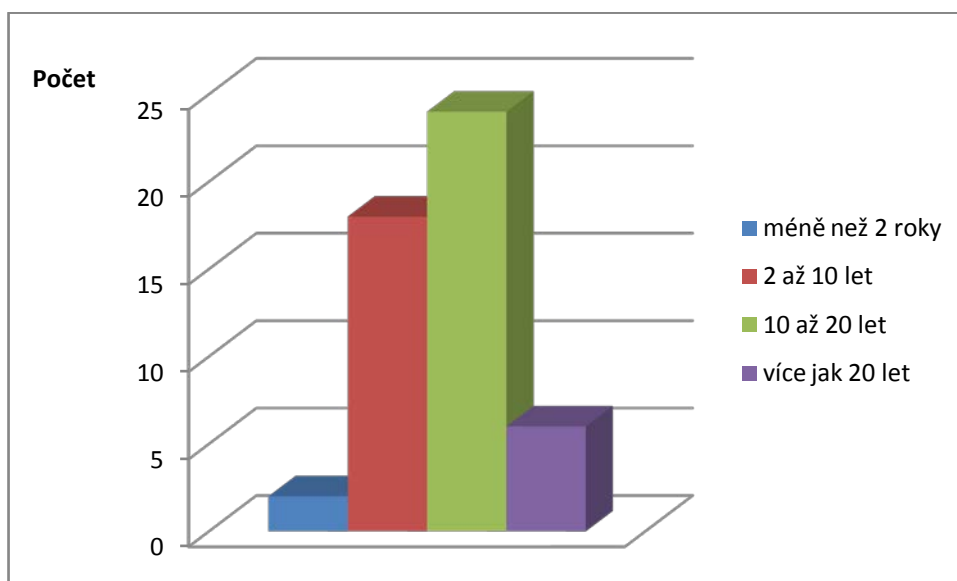
Otázka č. 3)

Jak dlouho jste příslušníkem Policie České republiky?

- a) méně než 2 roky
- b) 2 až 10 let
- c) 10 až 20 let
- d) více jak 20 let

Z hlediska doby působení u policie, měla největší zastoupení u dotazníkového šetření skupina příslušníků s dobou trvání služebního poměru mezi 10 až 20 lety, a to 24 dotazovaných (48 %). Policistů s trvání služebního poměru mezi 2 až 10 roky bylo 18 (36 %). Dotazovaných, kteří slouží více jak 20 let, odpovědělo 6 (12 %). A pouze 2 respondenti (4 %) zaškrtnuli první možnost, tedy že slouží méně než 2 roky.

Obrázek 4: Doba trvání služebního poměru

Zdroj: vlastní zpracování

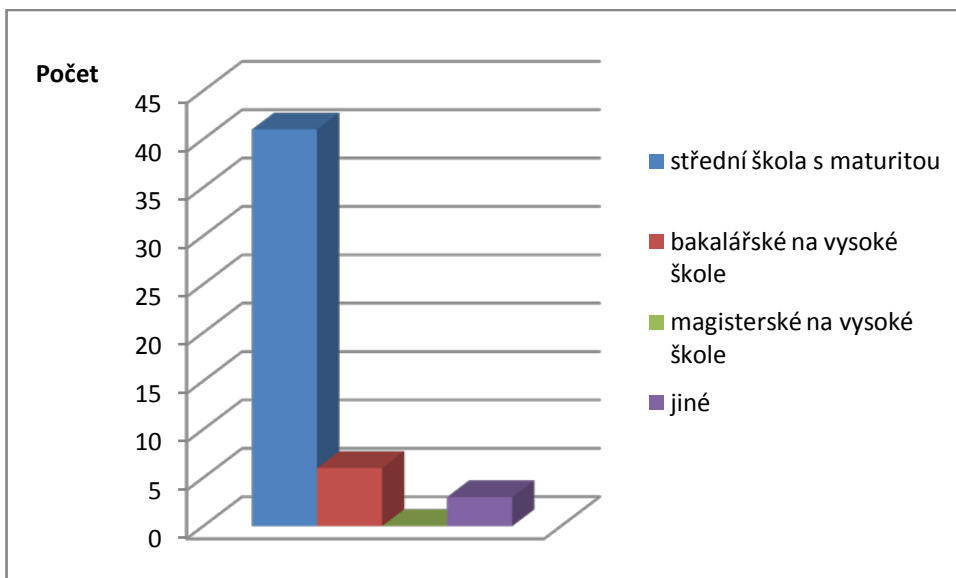
Otázka č. 4)

K policii jste nastupoval/a s dosaženým vzděláním:

- a) střední škola s maturitou
- b) bakalářské na vysoké škole
- c) magisterské na vysoké škole
- d) jiné

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že nejvíce dotazovaných má při nástupu k policii absolvovanou střední školu s maturitou, a to konkrétně 41 dotazovaných (82 %). Možnost b), tedy bakalářské vzdělání na vysoké škole zvolilo 6 respondentů (12 %). Vystudované magisterské studium neměl z dotazovaných při nástupu do služebního poměru nikdo, tedy 0 %. Jiné vzdělání, za což se dá považovat například vyšší odborné, měli při nástupu k policii 3 dotazovaní (6 %).

Obrázek 5: Dosažené vzdělání při nástupu k policii

Zdroj: vlastní zpracování

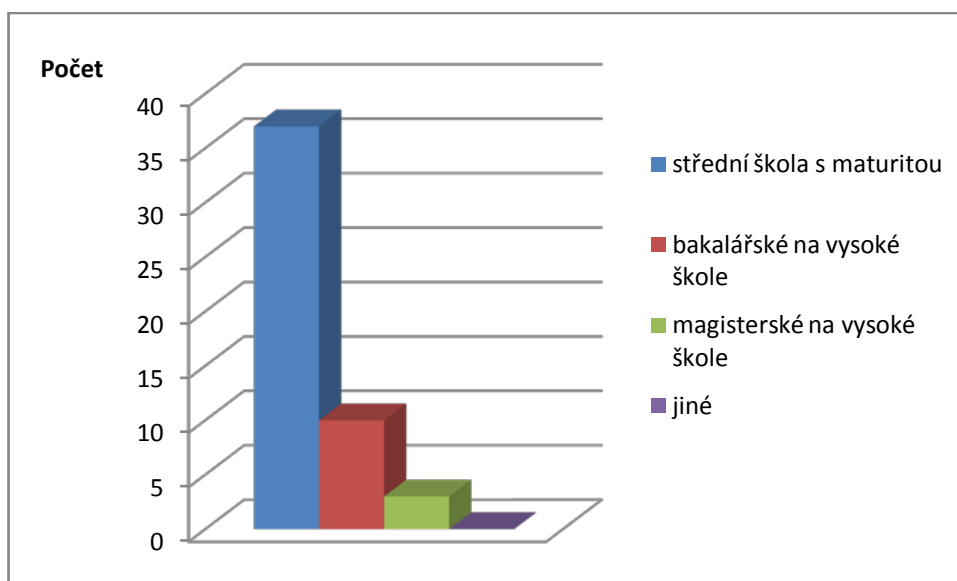
Otázka č. 5)

Vaše současné vzdělání je?

- a) střední škola s maturitou
- b) bakalářské na vysoké škole
- c) magisterské na vysoké škole
- d) jiné

V době provádění tohoto dotazníkového šetření má současné vzdělání střední školu s maturitou 37 dotazovaných (74 %). Bakalářské vzdělání má v současné době 10 dotazovaných (20 %). Magisterské studium již absolvovali 3 respondenti (6 %) a možnost jiného vzdělání nezaškrtl žádný z dotazovaných (0 %).

Obrázek 6: Současné vzdělání dotazovaných

Zdroj: vlastní zpracování

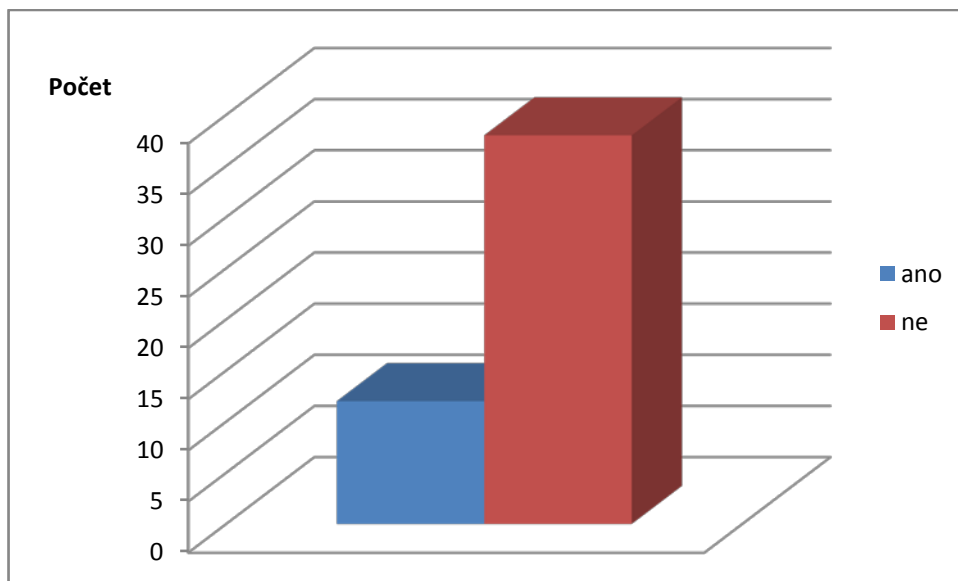
Otázka č. 6)

Uvažujete o dalším studiu?

- a) ano
- b) ne

Většina dotazovaných, konkrétně 38 (76 %), neuvažuje o dalším studiu při výkonu své služby u policie. Pouze 12 respondentů (24 %) o svém dalším profesním vzdělávání uvažuje.

Obrázek 7: Policisté a možnost jejich dalšího studia

Zdroj: vlastní zpracování

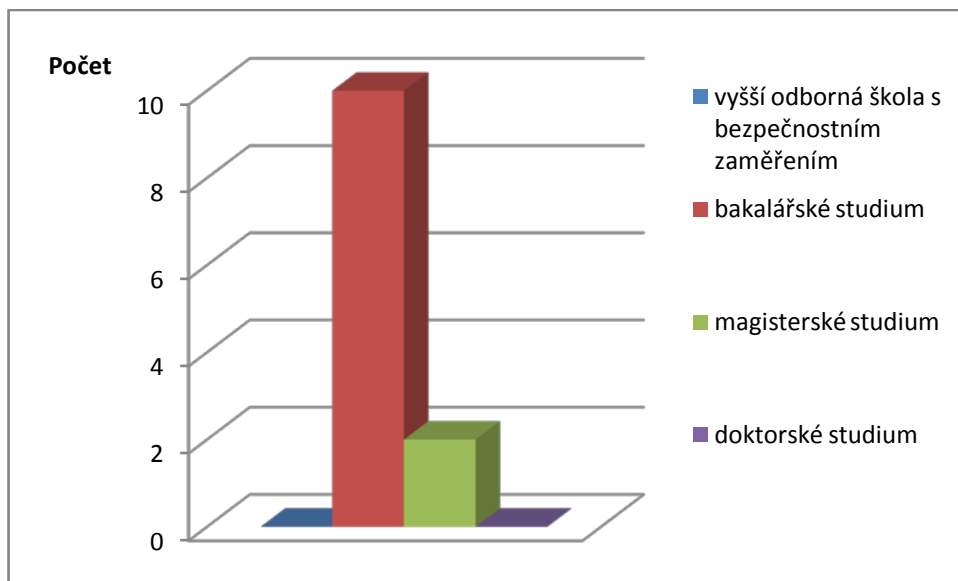
Otázka č. 7)

Pokud ano, o jakém konkrétně?

- a) vyšší odborná škola s bezpečnostním zaměřením
- b) bakalářské studium
- c) magisterské studium
- d) doktorské studium

Tato otázka se týkala pouze těch dotazovaných, kteří v předchozí otázce odpověděli tak, že o dalším studiu uvažují. Tudíž z 12 respondentů uvažujících o dalším studiu jich 10 (20 %) odpovědělo, že uvažují o bakalářském studiu. Zbylí 2 (4 %) zaškrtnuli možnost magisterského studia. O vyšší odborné škole s bezpečnostním zaměřením a o doktorském studiu neuvažuje ani jeden z dotazovaných.

Obrázek 8: Konkrétní možnosti dalšího studia dotazovaných

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8)

Název konkrétní vzdělávací instituce, o které uvažujete: (doplňte)

Všech 12 tázaných policistů, kteří uvažují o bakalářském nebo magisterském dalším studiu při výkonu své služby u policie, doplnilo Policejní akademii České republiky.

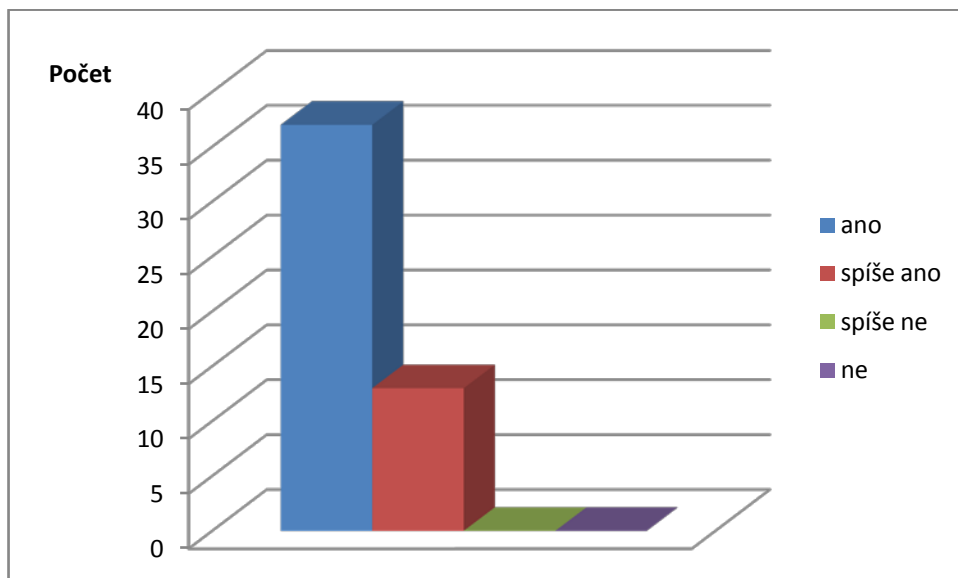
Otázka č. 9)

Jste dobře informován/a o možnostech dalšího vzdělávání?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

Všech 50 dotazovaných respondentů je o možnostech dalšího vzdělávání dobře informováno, což vyplývá z jejich odpovědí. Celkem 37 (74 %) z nich zaškrtnulo možnost a), zbylých 13 (26 %) zvolilo jako svou odpověď možnost b). Zbylé 2 možnosti, které by značily neinformovanost dotazovaných, neoznačil žádný z nich.

Obrázek 9: Informovanost respondentů o možnostech dalšího vzdělávání

Zdroj: vlastní zpracování

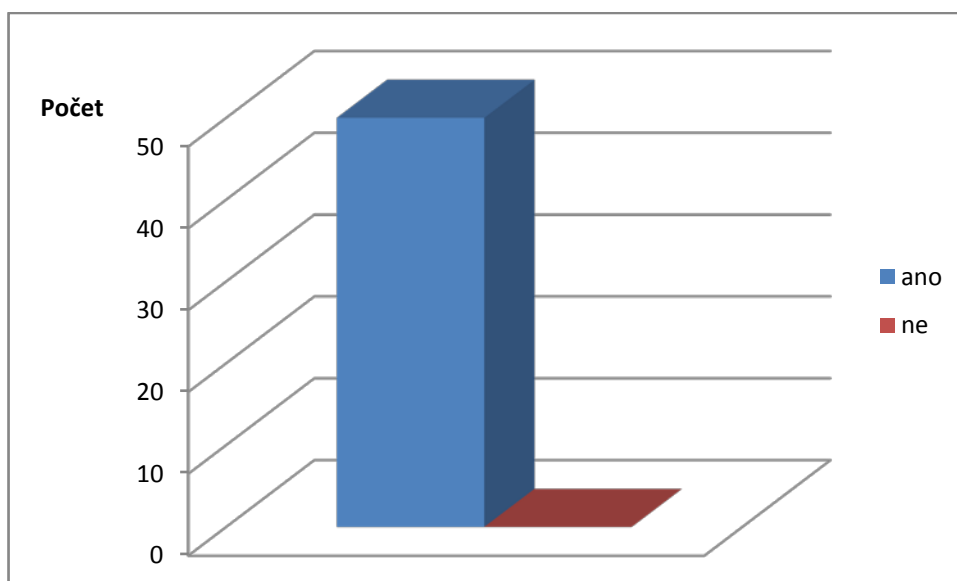
Otázka č. 10)

Víte, kde je možné sehnat informace o dalším vzdělávání?

- a) ano
- b) ne

Všech 50 respondentů (100 %), kteří se tohoto dotazníkového šetření zúčastnili, dle svých odpovědí vědí, kde sehnat informace o dalším vzdělávání. To znamená, že všichni dotazovaní zvolili možnost a).

Obrázek 10: Informovanost respondentů o zdrojích informací dalšího vzdělávání

Zdroj: vlastní zpracování

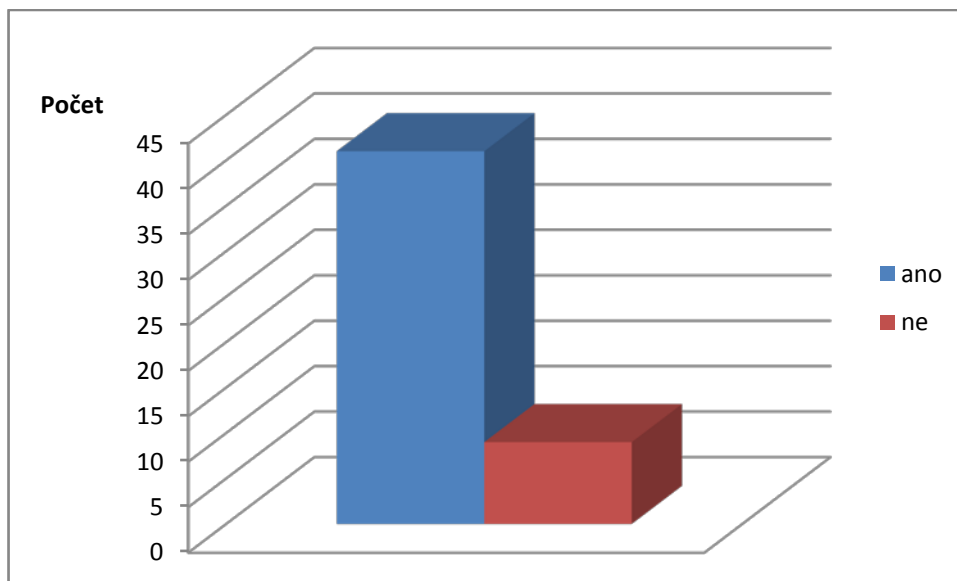
Otázka č. 11)

Absolvoval/a jste již nějaký vzdělávací kurz při svém zaměstnání?

- a) ano
- b) ne

Vyhodnocením této otázky bylo zjištěno, že 41 (82 %) z dotazovaných již při výkonu služby u policie absolvovalo nějaký vzdělávací kurz. Zbýlých 9 (18 %) dotazovaných ještě žádný kurz neabsolvovalo.

Obrázek 11: Přehled absolvování vzdělávacích kurzů u dotazovaných

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 12)

Pokud ano, jaký konkrétně? (napište název)

V tomto případě se jedná o otázku otevřenou, tudíž škála odpovědí od respondentů je široká. Tato otázka navazuje na otázku předchozí, tudíž na ni mohlo odpovědět pouze 41 respondentů. Nejrozšířenější odpovědí dotazovaných byla odpověď, že dotazovaní absolvují ročně několik kurzů s policejním zaměřením. Tuto odpověď doplnilo hned 15 (30 %) dotazovaných, avšak někteří z nich poté svou odpověď rozvedli o konkrétní kurzy. Nejčastějším kurzem, kterým dotazovaní prošli, je dle jejich odpovědí kurz domácího násilí, což do dotazníku doplnilo hned 14 (28 %) dotazovaných. Další častou odpovědí respondentů byl kurz s názvem AETR, který se týká kontroly dodržování sociálních předpisů v dopravě, tento kurz uvedlo 7 (14 %) dotazovaných. Jako další nejčastěji uvedený kurz v tomto dotazníku se dá označit kurz týkající se taktiky výslechu, který uvedlo 5 (10 %) respondentů. Mezi méně rozšířené odpovědi, které respondenti uváděli, patří např. zdravotní kurz, kurz týkající se počítačové kriminality, protikorupční kurzy aj.

Otázka č. 13)

Jak hodnotíte současný vzdělávací systém Policie ČR?

Zde se jedná opět o otázku otevřenou, avšak většina dotazovaných příslušníků alespoň stručnou odpověď uvedla. Nejčastěji tito příslušníci zhodnotili současný vzdělávací systém policie jako dobrý, tuto odpověď uvedlo hned 21 (42 %) dotazovaných. Další často uváděná odpověď bylo jednoslovné zhodnocení vzdělávacího systému jako dostačující, takto odpovědělo 12 (24 %) dotazovaných. Další respondenti hodnotili vzdělávací systém policie např. tak, že by mohl být lepší nebo že před několika lety byl dle dotazovaných lepší. Objevila se také odpověď, že obsah některých povinných kurzů je téměř totožný, a že je tak občas zbytečné absolvovat je všechny. Pouze 4 (8 %) respondenti se hodnocení nezúčastnili a žádnou odpověď tak neuvedli.

5.3 Analýza získaných dat

V této kapitole budou potvrzeny či vyvráceny předem stanovené hypotézy.

H1: Více jak 50 % policistů si v průběhu služebního poměru u policie zvyšuje své vzdělání.

S touto hypotézou souvisí otázka č. 4 a otázka č. 5. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 41 (82 %) dotazovaných má při nástupu k policii absolvovanou střední školu s maturitou. Bakalářské vzdělání na vysoké škole zvolilo 6 respondentů (12 %). Vystudované magisterské studium neměl z dotazovaných při nástupu do služebního poměru nikdo. Jiné vzdělání, například vyšší odborné, měli při nástupu k policii 3 dotazovaní (6 %). Zatímco v době provádění tohoto dotazníkového šetření má středoškolské vzdělání 37 dotazovaných (74 %), bakalářské vzdělání 10 dotazovaných (20 %), magisterské studium již absolvovali 3 respondenti (6 %) a možnost jiného vzdělání nezaškrtl žádný z dotazovaných (0 %). Z toho vyplývá, že ke zvýšení vzdělání u nepatrného množství respondentů došlo, ne však alespoň u poloviny z nich. Hypotéza č. 1 byla vyvrácena.

H2: Minimálně 50 % policistů uvažuje při svém zaměstnání o dalším studiu na nějaké z vysokých škol.

Ze získaných informací bylo zjištěno, že z dotazovaných policistů jich 38 (76 %) o dalším studiu neuvažuje. To znamená, že pouze zbylých 12 (24 %) o této možnosti přemýšlí. Tímto zjištěním byla také hypotéza č. 2 vyvrácena.

H3: Méně než 50 % dotazovaných policistů mělo při nástupu k policii vzdělání vyšší, než střední školu s maturitou.

Analýzou otázky č. 4 týkající se dosaženého vzdělání při nástupu k policii bylo zjištěno, že 41 dotazovaných (82 %) má při nástupu k policii absolvovanou střední školu s maturitou. Což znamená, že pouze 9 respondentů (18 %) má při nástupu do služebního poměru vzdělání vyšší. Tímto byla hypotéza č. 3 potvrzena.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se věnovala popisu současného vzdělávacího systému policie a možnostem dalšího vzdělávání příslušníků policie. Cílem bylo také získat poznatky o tom, jak další vzdělávání vnímají samotní příslušníci policie. K realizaci samotné práce byla využita odborná literatura, související zákony, internetové zdroje, ale také konkrétní názory a odpovědi jednotlivých policistů, které vzešly z dotazníků.

Jak již bylo nastíněno v úvodu, tato práce je rozdělena do pěti samostatných kapitol. První kapitola je věnována historii policie a četnictva. V této kapitole je zmapováno, jaké na našem území působily bezpečnostní sbory a jaké úkoly v dřívější době plnily. Je zde popsáno fungování bezpečnostních sborů ještě před rokem 1918 a poté až do doby současné policie.

Druhá kapitola popisuje současnou policii. V této kapitole jsou popsány jednotlivé útvary policie, specifické úkoly, které vykonávají nebo také spolupráce policie s ostatními subjekty. Dále je zde podrobně popsána spolupráce policie s mezinárodními organizacemi.

Třetí kapitola je věnována příslušníkům policie. Z této kapitoly vyplývá, že každý policista musí projít náročným přijímacím řízením a také, že práci policisty nemůže vykonávat každý. Pro výkon služby u policie je potřeba určitých znalostí a také nepochybně jistého sociálního cítění k okolí. U každého policisty musí být rovněž posouzena jeho zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost. V závěru této kapitoly je uveden a popsán Kodex policistů, který definuje hlavní cíle policie, hodnoty, závazky vůči společnosti a také osobní a profesionální přístup příslušníků. Z Kodexu vyplývá, že policisté jsou tu především pro ochranu bezpečnosti ve společnosti a že se při svém výkonu služby musí chovat bezúhonně a zodpovědně.

Poslední kapitola ukončující teoretickou část práce, je věnována konkrétní problematice o vzdělávání policistů. Tato kapitola potvrzuje skutečnost uvedenou již v úvodu, že další sebevzdělávání je v dnešní době důležité a v mnoha případech také potřebné. Dále tato kapitola potvrzuje to, že v současné době je nabídka možností dalšího vzdělávání policistů velice široká. Jsou dostupné nejen navazující studia na vysokých školách, ale samozřejmě také různé vzdělávací kurzy. V této kapitole jsou tedy vyjmenovány jednotlivé možnosti dalšího vzdělávání pro policisty. To znamená jednotlivé policejní školy, které jim umožňují jejich další vzdělávání. Dále pak např. mezinárodní spolupráce v oblasti policejního vzdělávání.

Pátá, výzkumná kapitola, je tvořena vyhodnocením dotazníků, které byly získány od dotazovaných respondentů. V této kapitole jsou také formulovány výzkumné hypotézy, které

jsou na základě dotazníkového šetření potvrzeny či vyvráceny. Před vyhodnocováním získaných dotazníků byly stanoveny tři hypotézy, které měly být potvrzeny či vyvráceny. Hypotéza č. 1 se týkala zvyšování vzdělání policistů v průběhu jejich služebního poměru. Byla ověřována hypotéza, že více jak 50 % příslušníků si v průběhu svého služebního poměru u policie zvyšuje své vzdělání. Tato hypotéza byla provedeným šetřením vyvrácena, neboť vzdělání si podle odpovědí z dotazníků zvýšilo jen nepatrné množství respondentů. Druhá hypotéza předpokládala, že alespoň 50 % policistů v průběhu své služby u policie uvažuje o dalším studiu. I tato hypotéza byla vyvrácena, neboť o možnosti dalšího studia podle odpovědí příslušníků uvažuje jen 24 % z nich. Poslední hypotéza ohledně dosaženého vzdělání při nástupu k policii byla výzkumným šetřením naopak potvrzena. Většina dotazovaných (82 %) měla při nástupu k policii absolvovanou střední školu s maturitou. To znamená, že pouhých 18 % mělo vzdělání vyšší.

Z odpovědí dotazovaných příslušníků vyplynulo, že zdaleka ne všichni uvažují o nějakých dalších možnostech sebevzdělávání. V České republice jsou dostupné různé vzdělávací kurzy, jež mohou policisté ke svému dalšímu vzdělávání využít. Dotazníkové šetření prokázalo, že téměř každý policista již nějaký vzdělávací kurz absolvoval. Pouze někteří respondenti se však účastní také nepovinných kurzů z vlastní iniciativy. Z jejich odpovědí vyplývá, že většina dotazovaných se „spokojí“ jen s povinnými kurzy potřebnými pro výkon jejich profese. Další část dotazníkového šetření se týkala možnosti dalšího studia na nějaké z vyšších odborných nebo vysokých policejních škol. Z odpovědí dotazovaných bylo zjištěno, že tuto možnost jich zvažuje jen velmi malé množství. Skutečnost, že zájem o další profesní vzdělávání dotazovaných příslušníků není nijak velký, je jistě také ovlivněna tím, že toto dotazníkové šetření bylo prováděno převážně na obvodních odděleních v menších městech, kde příslušníci nemusí mít dostatečnou motivaci k dalšímu vzdělávání a tím i ke kariérnímu růstu. Není také vyloučeno, že při rozšíření výzkumného souboru o další respondenty, by se tyto obdržené závěry změnily. Lze tedy říci, že z dostupných informací, které jsou interpretovány v teoretické části, jasný vyplývají dvě skutečnosti. Tou první je, že současný vzdělávací systém policie se dá hodnotit velice kladně. Tuto skutečnost potvrzuje čtvrtá kapitola věnovaná právě policejnímu vzdělávání, kde je popsán současný systém policejního vzdělávání, ale také samotní dotazovaní příslušníci, kteří ve valné většině hodnotí současný vzdělávací systém jako dobrý, někteří dokonce jako velice kvalitní. Veliký podíl na tom má samozřejmě zavedení reformy v roce 2009. Protože jedním z pilířů této reformy je také policejní vzdělávání, v němž je prioritou, že každý policista musí získat takové znalosti a dovednosti, jaké k výkonu své práce potřebuje. Druhou skutečností zjištěnou z dotazníkového

šetření je, že policisté jsou dostatečně informovaní o možnostech svého dalšího vzdělávání, v čemž hraje jistě roli dobrá dostupnost k internetu. Na závěr lze říci, že vzdělávání policistů se stalo důležitou součástí policejní práce a jedním z jejích hlavních priorit.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BENEŠ, Milan. *Andragogika*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 176 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-4824-5.
- [2] BENEŠ, Milan. *Úvod do andragogiky*. Praha: Karolinum, 1999, 129 s. ISBN 8071843814.
- [3] Dvacet let Policie ČR: O Policii ČR. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/20-let-policie-ceske-republiky.aspx>
- [4] Etický kodex policie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>
- [5] Evropský policejní úřad. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/europol-evropsky-policejni-urad.aspx>
- [6] Historie policie a četnictva. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/historie-policie-a-cetnictva.aspx>
- [7] Hodnostní označení. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/policejni-hodnosti.aspx>
- [8] KOVAŘÍK, Zdeněk. *Vzdělávání policistů v zahraničí*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2003, 169 s. ISBN 80-725-1132-7.
- [9] MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Vyd. 1. Praha: Police History, 2001, 230 s., [92] s. obr. příl. (některé barev.). ISBN 80-864-7701-0.
- [10] MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva*. Vyd. 1. Praha: Police history, 1999, 230 s., [96] s. obr. příl. ISBN 80-902670-0-9.
- [11] MACEK, Pavel. *Dějiny policie a četnictva*. Vyd. 1. Praha: Police History, 1999. ISBN 80-902-6700-9.
- [12] Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mezinarodni-spoluprace.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>
- [13] MUŽÍK, Jaroslav. *Profesní vzdělávání dospělých*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 263 s. Vzdělávání dospělých. ISBN 978-80-7357-738-4.
- [14] Národní ústředna Interpolu. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-ustredna-interpolu.aspx>

- [15] Obecně k agendám EU. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obecne-k-agendam-eu-461106.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>
- [16] Odbor mezinárodní policejní spolupráce. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policejni-prezidium-odbor-mezinarodni-policejni-spoluprace-odbor-mezinarodni-policejni-spoluprace.aspx>
- [17] Odbor služební kynologie a hipologie. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/odbor-sluzebni-kynologie-a-hipologie-904727.aspx>
- [18] O Policejní akademii. *Policejní akademie ČR* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: http://www.polac.cz/g2/view.php?o_skole/index.html
- [19] O policii. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- [20] Organizační schéma Policie České republiky. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: www.policie.cz/./organizacni-schema-policie-ceske-republiky-891324.aspx
- [21] O škole. *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.skolamv.cz/>
- [22] Pracovní skupina Rady EU. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/pracovni-skupina-rady-eu-sis-sirene.aspx>
- [23] Průběh přijímacího řízení. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/prubeh-prijimaciho-rizeni.aspx>
- [24] Systém vzdělávání policistů. *Policie České republiky* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/system-vzdelavani-a-vycvik-policejnu-39.aspx>
- [25] ŠERÁK, Michal a Miroslava DVOŘÁKOVÁ. *Kapitoly z teorie a praxe vzdělávání dospělých*. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Institut vzdělávání a poradenství, 2009. ISBN 978-80-213-2201-7.
- [26] ŠKODA, Jindřich. *Zákon o policii s komentářem*. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 479 s. Vzdělávání dospělých. ISBN 978-80-7380-447-3.

- [27] Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1998.
- [28] VOKUŠ, Jiří. *Policie České republiky: Police of the Czech Republic : pomáhat a chránit*. 2. vyd. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010, 84 s. ISBN 978-80-254-7701-4.
- [29] Vzdělání, klíč k profesionalitě. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/vzdelani-klic-k-profesionalite.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>
- [30] Základní informace o škole. *Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově* [online]. [cit. 2015-07-28]. Dostupné z: http://www.spschol.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=237&Itemid=58
- [31] Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. In: Sbíрка zákonů České republiky. 1998.
- [32] Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. In: Sbíрка zákonů České republiky.
- [33] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2008.
- [34] Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. In: Sbíрка Zákonů České republiky. 2003.
- [35] Zaměření školy. *VPŠ MV pro kriminální policii* [online]. [cit. 2015-08-08]. Dostupné z: <http://www.vpsmvkp.cz/info/info.htm>
- [36] ZEMAN, Miloš a Otakar J MIKA. *Integrovaný záchranný systém*. Vyd. 1. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, 2007, 51 s. ISBN 978-80-214-3448-6.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník

Příloha A

Dotazník k bakalářské práci na téma: Profesní vzdělávání příslušníků Policie České republiky

Dobrý den,

jsem studentkou Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice a ve své bakalářské práci se zabývám problematikou profesního vzdělávání příslušníků Policie ČR. Ráda bych Vás požádala o anonymní vyplnění tohoto krátkého dotazníku. Odpovědi, prosím, kroužkujte, resp. dopište svou odpověď. Předem děkuji za Váš čas a ochotu.

Lucie Pokorná

Otázka č. 1)

Vaše pohlaví: a) muž b) žena

Otázka č. 2)

Váš věk: a) mladší 35 let b) 35 až 60 let c) více jak 60 let

Otázka č. 3)

Jak dlouho jste příslušníkem Policie České republiky?

- a) méně než 2 roky
- b) 2 až 10 let
- c) 10 až 20 let
- d) více jak 20 let

Otázka č. 4)

K policii jste nastupoval/a s dosaženým vzděláním:

- a) střední škola s maturitou
- b) bakalářské na vysoké škole
- c) magisterské na vysoké škole
- d) jiné

Otázka č. 5)

Vaše současné vzdělání je?

- a) střední škola s maturitou
- b) bakalářské na vysoké škole
- c) magisterské na vysoké škole
- d) jiné

Otázka č. 6)

Uvažujete o dalším studiu?

- a) ano
- b) ne

Otázka č. 7)

Pokud ano, o jakém konkrétně?

- a) vyšší odborná škola s bezpečnostním zaměřením
- b) bakalářské studium
- c) magisterské studium

- d) doktorské studium
- e) nemohu odpovědět

Otázka č. 8)

Název konkrétní vzdělávací instituce, o které uvažujete: (doplňte):

.....

Otázka č. 9)

Jste dobře informován/a o možnostech dalšího vzdělávání?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

Otázka č. 10)

Víte, kde je možné sehnat informace o dalším vzdělávání?

- a) ano
- b) ne

Otázka č. 11)

Absolvoval/a jste již nějaký vzdělávací kurz při svém zaměstnání?

- a) ano
- b) ne

Otázka č. 12)

Pokud ano, jaký konkrétně? (napište název)

.....

Otázka č. 13)

Jak hodnotíte současný vzdělávací systém Policie ČR? (napište svou odpověď)

Pozn.: Pokud chcete ke kterékoliv z Vašich odpovědí přidat doplňující komentář, můžete tak učinit zde.

.